

Jaarverslag betrokken en duurzaam beleggen 2021

VAN LANSCHOT
KEMPEN

Kempen

FEBRUARI 2022

Over Kempen

KEMPEN CAPITAL MANAGEMENT N.V. (hierna Kempen) is een gespecialiseerde vermogensbeheerder die zich richt op beleggingsstrategieën en client solutions.

Sinds 1991 ondersteunen wij institutionele en zakelijke klanten bij hun beleggingen in small-cap- en hoogdividendaandelen, real assets, bedrijfsobligaties en alternatieve beleggingscategorieën. Sinds 2004 bieden wij ook speciale maatwerkoplossingen voor pensioenfondsen, verzekeringsmaatschappijen, stichtingen en family offices. Deze oplossingen variëren van assetallocatie en portefeuilleconstructie en -analyse tot het selecteren en monitoren van managers.

In alles wat we doen streven we naar een stabiele outperformance op lange termijn en in alles wat we daarvoor doen wegen we duurzaamheidscriteria mee. Daartoe volgen we een zeer selectieve benadering op basis van collectieve besluitvorming.

Wij beheren in totaal € 91,3 miljard aan vermogen¹, waarvan € 16,6 miljard is ondergebracht in onze beleggingsstrategieën en € 74,7 miljard binnen fiduciair management.

1 Per eind december 2021.

Voorwoord

Megatrends – van Covid tot klimaatverandering en van diversiteit tot digitalisering – zijn onvermijdelijk bepalend voor de vragen die onze klanten aan ons stellen. De belangrijkste is natuurlijk of zij niet alleen een financieel rendement kunnen realiseren, maar ook positieve uitkomsten voor zowel de mens als onze planeet.

Kempen doet haar best om antwoorden op deze vragen te vinden. Als betrokken aandeelhouder met een lange beleggingshorizon is het onze missie om onze klanten te helpen bij het opbouwen en behouden van duurzaam vermogen dat economisch rendement oplevert en een positieve impact heeft op milieu en maatschappij. Wij willen onze klanten bijstaan met de transitie die voor ons ligt. Hiertoe hebben we in 2021 duurzaamheid formeel aangewezen als een van de belangrijkste strategische pijlers voor de gehele Van Lanschot Kempenn groep. Ook hebben we onze activiteiten op het gebied van actief aandeelhouderschap en de integratie van ESG-integratie verder geïntensiveerd.

Het Jaarverslag Betrokken en Duurzaam Beleggen voor 2021 laat zien dat we grote vorderingen hebben gemaakt op deze gebieden. Het verslag geeft aan hoe onze beleggings-

keuzes en rechtstreekse engagements met ruim 130 ondernemingen bijdragen aan verbetering van ondernemingsgedrag, van bescherming van arbeidsrechten en het bieden van een meer diverse werkomgeving tot vermindering van milieuschade en het ontwikkelen van gezondere voedingsproducten.

Helaas heeft de wereld nog steeds te maken met de gevolgen van de heersende pandemie en zal dit nog jarenlang het geval zijn. De uitdagingen waarmee we geconfronteerd worden, zorgen ervoor dat beleggers zich blijven richten op zowel de kwetsbaarheid als de veerkracht van het financiële stelsel. Wereldwijd nemen vrijwel alle grote beleggers duurzaamheidsfactoren mee in hun beslissingen en de roep om integratie van duurzaamheid begint overal hoorbaar te worden. Wij zijn van mening dat we ons binnen de markt onderscheiden als onafhankelijke vermogensbeheerder doordat onze bedrijfsvoering is gebaseerd op duurzaamheid en onze ambities, acties en verantwoording nauw met elkaar verbonden zijn.

VOLOP AANDACHT VOOR HET KLIMAAT

Het opvallendste feit in 2021 was waarschijnlijk dat de COP26 de aandacht van het publiek wist te concentreren op klimaatkwesties. Er is nog

“Als betrokken aandeelhouders moedigen we de ondernemingen waarin wij investeren aan om sneller te veranderen en daardoor een grotere impact op de energietransitie te maken.”

Lars Dijkstra

Chief Sustainability Officer

nooit zo veel druk uitgeoefend op marktpartijen om te rapporteren over klimaatverandering en intensiever te gaan bijdragen aan het tegengaan hiervan. Kempen wil een CO₂-neutrale belegger worden en streeft naar transparante rapportages over de vorderingen die hiermee worden geboekt, naast naleving van de recente stortvloed aan duurzame financiële regelgeving van de EU (zoals de baanbrekende Sustainable Finance Disclosure Regulation), die een impuls geeft aan deze transitie binnen de economie in bredere zin.

De tijd zal leren of we inmiddels het 'nieuwe normaal' hebben bereikt dat aan het begin van de pandemie werd voorspeld. Eén ding is nog steeds duidelijk: duurzaamheidsrisico's zijn in ieder geval veel zichtbaarder binnen de markten. Door voor onze klanten portefeuilles met een duurzaam doel samen te stellen, blijven we de curve voor en kunnen we de strenge financiële én duurzaamheidsdoelen die we voor onszelf stellen blijven halen. Voor het eerst worden alle

portefeuilles die wij direct onder beheer hebben, beheerd met twee doelen. We richten ons niet langer uitsluitend op traditionele risico-rendementsdoelen, maar willen ook tot 2030 de CO₂-voetafdruk jaarlijks met 7% per jaar verkleinen. De eenvoudigste manier om dat te bereiken is door de meest vervuilende ondernemingen uit te sluiten uit onze portefeuilles. Maar op die manier is onze concrete positieve impact niet maximaal. Als betrokken aandeelhouders willen we deze ondernemingen helpen om sneller te veranderen, zodat ze een grotere bijdrage kunnen leveren aan de energietransitie als geheel.

In dit Jaarverslag Betrokken en Duurzaam Beleggen beschrijven we hoe we dit doen, met nadruk op de manieren waarop we samen met klanten, ondernemingen en andere beleggers proberen een positieve stempel te drukken op de wereld. Wij wensen u veel leesplezier.

*Lars Dijkstra,
Chief Sustainability Officer*

Inhoudsopgave

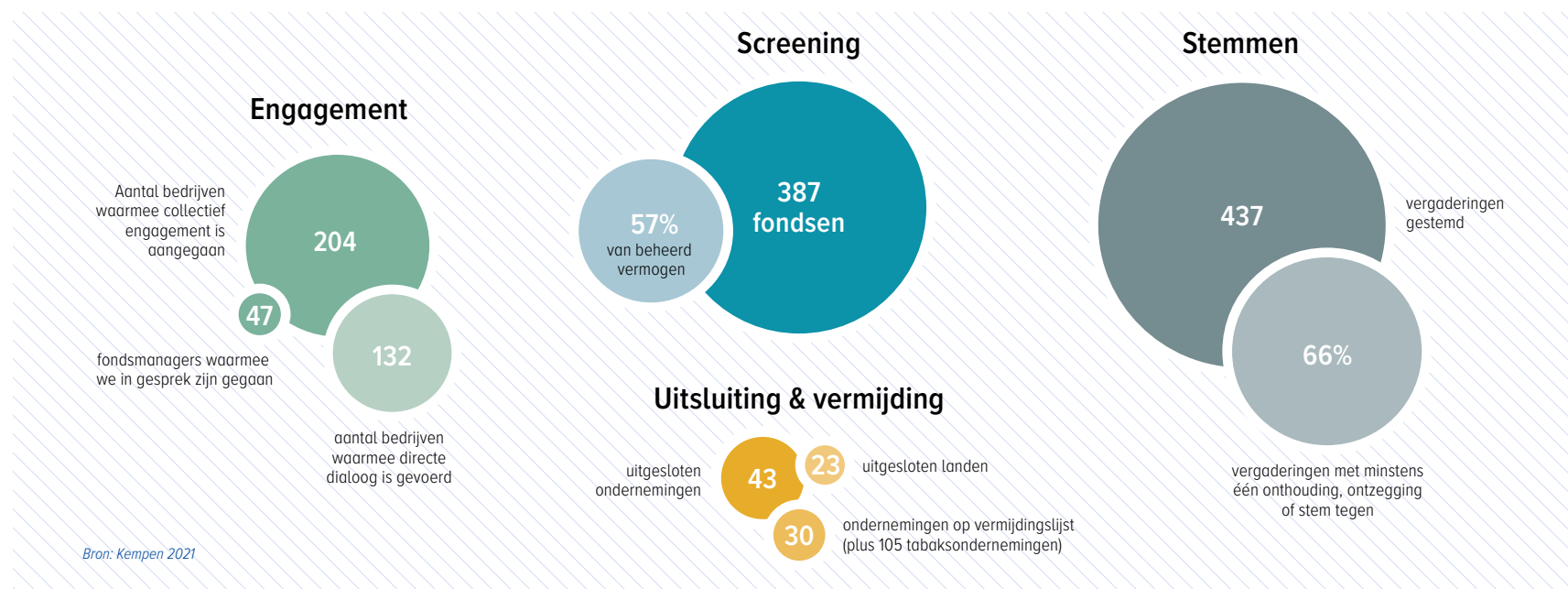
× Over Kempen	2	ONZE AMBITIE OPVOEREN	20
× Voorwoord	3		
DASHBOARD BETROKKEN AANDEELHOUDERSCHAP	6	ACTIE: PORTEFEUILLES MET EEN DUURZAAM DOEL	23
× Dashboard verantwoord beleggen	7	MEER VERANTWOORDING	35
× Overzicht van onze stemactiviteiten	8		
× Engagement- en stemactiviteiten	10	VOORUITZICHTEN 2022	37
ONZE ENGAGEMENTS	12	× Duurzaam beleggen in 2022 en daarna	38
× Mijlpaalmethodologie	14	BIJLAGEN	39
× Voortgang mijlpalen in 2021	15	× Bijlage I - Belangrijkste stemmingen	40
		× Bijlage II - OESO RBC-gerelateerde engagementlijst	50
TERUGBLIK OP 2021	17	COLOFON	59
× Duurzaam beleggen in een veranderende wereld	18		

Dashboard betrokken aandeelhouderschap

Dashboard verantwoord beleggen

FIGUUR 1 DASHBOARD VERANTWOORD BELEGGEN 2021

Het uitbrengen van stemmen tijdens de aandeelhoudersvergaderingen van ondernemingen waarin we beleggen is een essentieel onderdeel van betrokken en actief aandeelhouderschap. In 2021 hebben we op 437 afzonderlijke aandeelhoudersvergaderingen onze stem uitgebracht, waarbij we in 14% van de gevallen tegen bestuursvoorstellen stemden. We maken gebruik van ISS als stemplatform en stemmen op basis van ons specifieke stembeleid².

Het dashboard geeft een cijfermatig overzicht van de activiteiten die Kempen in 2021 heeft uitgevoerd op het gebied van uitsluiting en vermijding, ESG-integratie en actief aandeelhouderschap (uitoefening van stemrecht en engagement).

Er staan 43 ondernemingen op de uitsluitingslijst vanwege hun betrokkenheid bij controversiële wapens. Daarnaast vermijden we beleggingen in 105 tabaksondernemingen en 30 bedrijven die betrokken zijn bij aanzienlijke controverses.

We hebben onze nieuwe scoremethodologie, het Duurzaamheidsspectrum, toegepast op 380 intern en extern beheerde fondsen. Deze vertegenwoordigen ruim 50% van het beheerd vermogen van Van Lanschot Kempen.

[Vermijdingslijst vierde kwartaal 2021](#)

[Tabak uitsluitingslijst vierde kwartaal 2021](#)

[Uitsluitingslijst vierde kwartaal 2021](#)

[Staatsobligaties uitsluitingslijst vierde kwartaal 2021](#)

² Het overzicht van onze stemactiviteiten vindt u [hier](#)

Overzicht van onze stemactiviteiten

FIGUUR 2 VERGADERINGEN PER SECTOR 2021

20.2% Vastgoed	12.2% Financiële diensten	7.8% Luxe consumentengoederen	5.5% Basismaterialen	5.3% Niet-duurzame consumentengoederen
17.7% Industrie	8.9% Informatietechnologie	6.2% Nutsvoorzieningen	5.3% Energie	
		5.8% Communicatiediensten	5.1% Gezondheidszorg	

Bron: [issgovernance](#) / Bron: [Kempen 2021](#)

- × We hebben tijdens 298 vergaderingen (66%) gestemd tegen ten minste 1 agendapunt of onze stem onthouden met betrekking tot ten minste 1 punt.
- × We onthouden over het algemeen onze stem om het management tijd te geven om een kwestie op te lossen, maar met dien verstande dat we in de toekomst tegen een bestuursvoorstel zullen stemmen als veranderingen uitblijven.

In 2021 hebben we bij 56 van de 102 voorstellen die door aanhouders werden ingediend tijdens een algemene vergadering gestemd tegen het bestuur. Van de 56 stemmingen waarbij we tegen het bestuur stemden, hadden er 5 betrekking op corporate governance (met inbegrip van beloningsverschillen tussen mannen en vrouwen), 5 op de noodzaak van een onafhankelijke voorzitter, 10 op klimaatverandering, 12 op voorstellen ten aanzien van maatschappelijke kwesties, 19 op aandeelhoudersrechten en 5 op informatieverstrekking over politiek lobbyen. Een overzicht van onze belangrijkste stemmingen van 2021 vindt u [Bijlage I](#) van dit verslag.

TABEL 1 OVERZICHT VAN VOORSTELLEN 2021

CATEGORIE	AANTAL	PERCENTAGE
× Totaal aantal stemmen	5.775	
× Stemmen voor bestuursvoorstellen	4.991	86,4%
× Stemmen tegen bestuursvoorstellen	788	13,7%
× Aantal stemmingen over voorstellen aandeelhouders	102	1,8%
× Aantal stemmen tegen het bestuur n.a.v. voorstellen aandeelhouders	56	1%

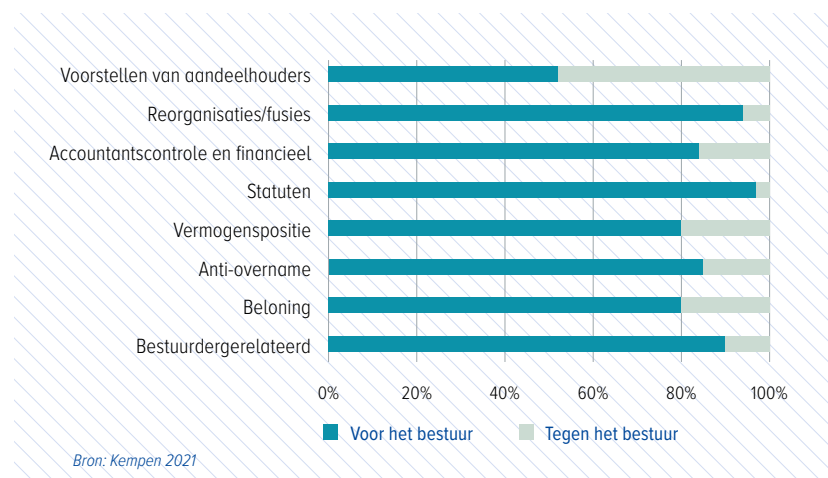
Bron: [Kempen 2021](#)

TABEL 2: STEMSTATISTIEKEN 2019 – 2021

CATEGORIE	2021	2020	2019
× Aantal vergaderingen om te stemmen	453	435	452
× % vergaderingen daadwerkelijk gestemd	96,5%	96,3%	91,6%
× % vergaderingen niet voor bestuursvoorstel gestemd	65,8%	64,4%	45,0%
× % stemmen voor bestuursvoorstel	86,4%	86,2%	90,8%
× % stemmen n.a.v. voorstellen aandeelhouders (% totaal)	1,8%	2,5%	2,5%

Bron: [Kempen 2021](#)

FIGUUR 3 ANALYSE VAN STEMMEN TEGEN BESTUURSVORSTELLEN

We hebben ongeveer de helft van de aandeelhoudersvoorstellen gesteund en hebben in 14% van de gevallen tegen het bestuur gestemd. We ondersteunden de meeste agendapunten op statutenwijzigingen en waren het in bijna 20% van de gevallen niet eens met voorstellen over beloning, kapitalisering en het roteren van de accountant.

Engagement- en stemactiviteiten

In 2021 gingen we via onze kernstrategieën met 132 ondernemingen rechtstreeks in gesprek over milieu-, maatschappelijke en governance-kwesties. Dit betekent 47% van onze aandelenbeleggingen in termen van het aantal ondernemingen waarin we beleggen. In 90 van deze gevallen voerden onze portefeuillebeheerders of ons Responsible Investment-team een dialoog gericht op verandering. Daarnaast zijn we met nog eens 204 ondernemingen samen met andere beleggers een engagement aangegaan.

We maken bij de engagements met ondernemingen onderscheid tussen 'engagements gericht op verandering' en 'engagements gericht op bewustwording'. De engagements gericht op verandering hadden vooral betrekking op milieu- (42%) en governancekwesties (39%). Het hoofdstuk 'Onze engagements' bevat meer informatie hierover. Voorts voerden we met 70 ondernemingen een engagement gericht op bewustwording van algemene ESG-kwesties. Meestal betrof dit governance en vaak ging het om agendapunten voor de algemene aandeelhoudersvergadering van de betreffende onderneming.

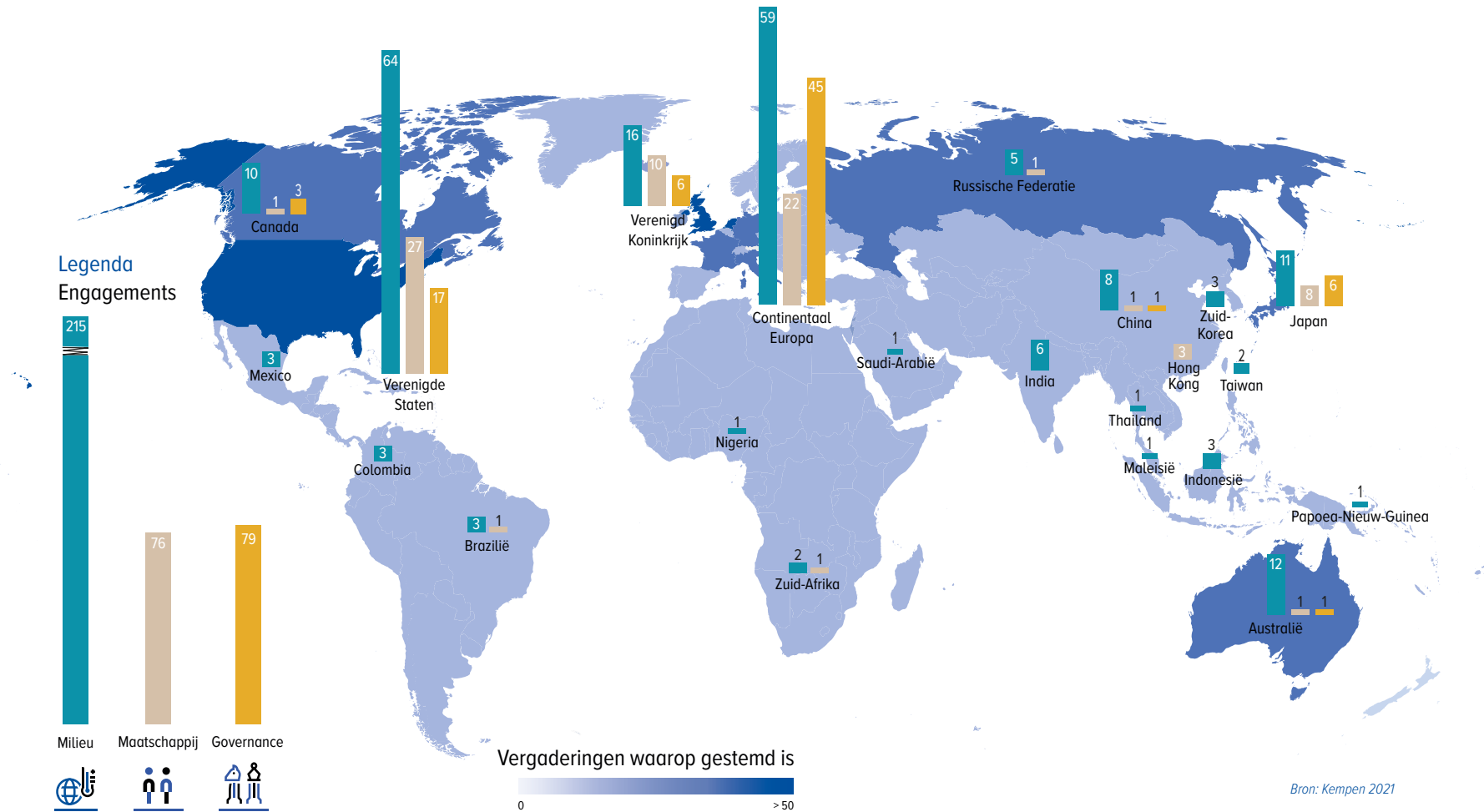
Meer informatie over onze benadering van engagement vindt u op [pagina 13](#).

TABEL 3 RECHTSTREEKSE ENGAGEMENTS 2021 IN %

	ENGAGEMENTS		
	BEWUSTWORDING	VERANDERING	TOTAAL
× Milieu	15%	23%	38%
× Maatschappij	5%	10%	15%
× Governance	26%	21%	47%
TOTAAL	46%	54%	100%

Bron: Kempen 2021

FIGUUR 4 ENGAGEMENT- EN STEMACTIVITEITEN 2021

Meer informatie over onze engagements in 2021 vindt u op [pagina 13](#).

Onze engagements

Onze benadering van engagement

Door onze engagementactiviteiten willen wij ondernemingen aanzetten tot positieve verandering. We gaan een dialoog aan over een breed scala aan strategische, financiële, maatschappelijke, corporate governance- en milieuaspecten. Hiermee willen we het volgende bereiken:

- × We willen goed geïnformeerd zijn over de ondernemingsstrategie, het beleid en de programma's. We willen meer inzicht in een onderneming krijgen.
- × We willen er zeker van zijn dat het bestuur en het managementteam van een onderneming ESG-risico's goed overzien en weten te beheersen. Daarnaast moeten ondernemingen in voldoende mate kansen weten te grijpen die zich op maatschappelijk en milieugebied aandienen.
- × We willen ondernemingen aanmoedigen om best practices op het gebied van corporate governance toe te passen.

We maken onderscheid tussen

Engagement gericht op bewustwording

Dit heeft als doel om bij ondernemingen waarin we beleggen het bewustzijn over bepaalde kwesties te vergroten of informatie over een specifieke onderneming te verzamelen.

Engagement gericht op verandering

Hiervoor stellen wij vooraf concrete doelen met specifieke tijdlijnen vast. We zetten uiteen wat we willen bereiken. De resultaten worden gemeten aan de hand van bereikte mijlpalen.

Engagement gericht op overheidsbeleid en samenwerking

Hiermee willen we het (financiële) marktlandschap in het algemeen verbeteren en specifieke sectoren, markten of regio's op ESG-gebied beter laten presteren.

Mijpaalmethodologie

Overzicht van de mijpaalmethodologie van Kempen

FIGUUR 5 MIJPAALMETHODOLOGIE

ENGAGEMENT MILESTONES OVERVIEW

Deze figuur geeft weer hoe de vier mijlpalen per eind 2021 waren verdeeld over de in totaal 90 engagements gericht op verandering. Per mijpaal wordt de uitsplitsing naar milieu- (E), maatschappelijke (S) en governancegerelateerde (G) engagements getoond. In totaal hebben wij in 2021 het voortouw genomen voor 38 rechtstreekse engagements gericht op verandering met betrekking tot milieuthema's, 16 engagements met betrekking tot maatschappelijke thema's en 35 met betrekking tot governancekwesties.

FIGUUR 6 MIJPAAL WAAR DE ENGAGEMENT ZICH NU BEVINDT

	1	2	3	4
Totaal engagements	13	30	33	14
Milieu	6	16	12	4
Maatschappij	2	4	9	1
Governance	5	10	11	9
Engagement voorbeelden	Realty income	Cabot Corporation	Mitsui Fudosan	Siemens Healthineers

Bron: Kempen 2021

De meeste 'engagements gericht op verandering' boekten in 2021 een vooruitgang van minstens één mijpaal. We zijn vaker een dialoog aangegaan over milieu- en governancekwesties dan over maatschappelijke onderwerpen. Binnen de categorie milieu was klimaatverandering verreweg het belangrijkste onderwerp. Wij verwachten ook in de toekomst vaker een dialoog aan te gaan over kwesties die verband houden met klimaatverandering, want alle stakeholders zijn zich steeds meer bewust van de urgentie en het belang van klimaatonderwerpen. Wij zijn voor verschillende strategieën een sectorbrede engagement over klimaatonderwerpen gestart, om ervoor te zorgen dat meer partijen zich gaan inzetten en meer gaan doen om de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5 graden Celsius. Wij zullen deze engagements ook in 2022 voortzetten.

Per saldo hebben we goede voortgang geboekt: ruim de helft van de engagements bewoog in de goede richting. Dit jaar bereikten 14 engagements mijpaal 4, wat betekent dat deze engagements met succes zijn afgerond.

Voortgang mijlpalen in 2021

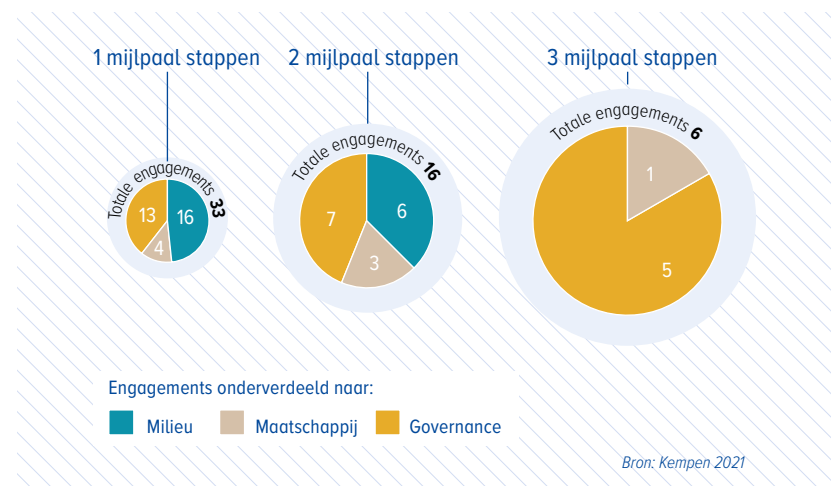
83 engagementmijlpalen bereikt met 90 engagements

Figuur 7 toont met hoeveel engagements gericht op verandering in 2021 een nieuwe mijlpaal werd bereikt. Dit zijn de concrete resultaten die onze engagementinspanningen in 2021 hebben opgeleverd.

Met ongeveer een op de drie engagements werd in het afgelopen jaar geen nieuwe mijlpaal bereikt. Sommige ondernemingen hebben meer tijd nodig om van mijlpaal 3 (De onderneming voert beleid) naar mijlpaal 4 (Beleid wordt geïmplementeerd) te komen. Dit komt doordat de uitrol van nieuw beleid en benaderingen binnen de onderneming of haar toeleveringsketen een complexe aangelegenheid is. Dat betekent echter niet dat de ondernemingen geen vooruitgang hebben geboekt met 'subdoelen'. Het overgrote deel van onze engagements liet een positieve ontwikkeling zien. Slechts drie engagements gericht op verandering bewogen in een negatieve richting. Dit wil zeggen dat de dialoog met de onderneming en de te verwachten resultaten van die dialoog naar onze mening niet bevredigend waren.

In 2021 boekten we met 33 engagements een vooruitgang van 1 mijlpaal, met 16 engagements kwamen we 2 mijlpalen verder en met 6 bereikten we 3 nieuwe mijlpalen. We hebben in 2021 onze mijlpaalmethodologie opnieuw geëvalueerd en beginnen voor het bepalen van voortgang richting mijlpaal 4 nu te tellen bij mijlpaal 1 in plaats van 0. Onze eerste stap, 'zorgen kenbaar maken', meet namelijk alleen onze eigen inspanning en is geen indicator voor de voortgang van de onderneming waarmee we de dialoog voeren. Door deze aanpassing was onze voortgang op basis van totaal aantal bereikte mijlpalen in het afgelopen jaar geringer dan in 2020. Onze engagementinspanningen zijn echter zeker niet afgenomen.

FIGUUR 7 VOORTGANG MIJLPALLEN PER EIND 2021

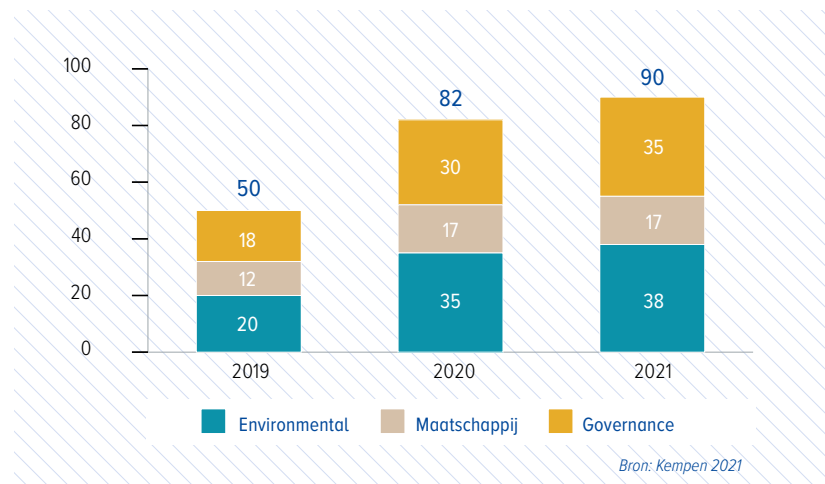

Voortgang engagements sinds 2019

Vergeleken met de afgelopen paar jaar is het totale aantal engagements toegenomen. Dit kan worden toegeschreven aan de nadruk die onze beleggingsteams leggen op proactieve engagements gericht op verandering.

Wij hebben een aantal klimaatgerelateerde engagements in gang gezet of voortgezet. Sommige hiervan betroffen een hele sector. Deze engagements zullen we ook in 2022 voortzetten.

FIGUUR 8 VOORTGANG MIJLPALLEN PER EIND 2019, 2020 EN 2021

OECD RBC engagements

In [Bijlage II](#) staat een overzicht van onze belangrijkste engagements in 2021 over thema's die vallen onder de Responsible Business Conduct (RBC)-richtlijnen van de OESO. Het gaat om engagements over daadwerkelijke en/of potentiële negatieve gevolgen en hoe deze gevolgen worden beperkt.

Engagement factsheets

Wanneer voortgang wordt geboekt met een engagement gericht op verandering - of als een engagement langere tijd stagneert - leggen we dit vast in een engagement factsheet. Al onze ESG-engagement factsheets vindt u [hier](#). Wij hebben ervoor gekozen om in dit verslag de volgende engagements nader te belichten:

- × **China Gas Holdings** – een onderneming waarmee we in gesprek zijn gegaan over gezondheids- en veiligheidsmaatregelen in verband met de ontploffing van een pijpleidingen van de onderneming.
- × **Malaysia Airports** – waarmee we hebben gesproken over maatregelen voor de vermindering van CO₂-uitstoot en de invloed van de onderneming op luchtvaartmaatschappijen.
- × **BMW** – waarmee we hebben gesproken over de doelstelling van de onderneming voor de vermindering van de scope 3-emissies en de afstemming op het Klimaatakkoord van Parijs.
- × **Vesuvius** – een onderneming die actief is op het gebied van metaalstroming en waaraan we ook vragen hebben gesteld over klimaatgerelateerde ambities.
- × **MTN** – een Zuid-Afrikaanse telecommatenschap, waarmee we hebben gesproken over digitale rechten, vrijheid van meningsuiting en naleving van mensenrechten.
- × **Allied Properties** – waarmee we ook hebben gesproken over de afstemming van de strategie op het Klimaatakkoord van Parijs.
- × **Wells Fargo** – een onderneming waar frauduleuze methodes werden toegepast en al een aantal jaren wordt gewerkt aan aanpassing van de bedrijfscultuur.

[Hier](#) vindt u een overzicht van de belangrijkste organisaties waarvan we lid zijn of waarmee we collectieve engagements aangaan.

Terugblik op 2021

Duurzaam beleggen in een veranderende wereld

“Geschiedschrijvers gaan 2021 wellicht zien als een keerpunt voor duurzaam beleggen. Vanuit onze optiek zijn nieuwe regels en eisen die beleggers dwingen om zich op een positieve reële impact te richten, niet alleen welkom, maar ook essentieel om gedeelde duurzaamheidsuitdagingen doortastend te kunnen aanpakken.”

Eszter Vitorino

Lead Expert, Sustainability Advisory

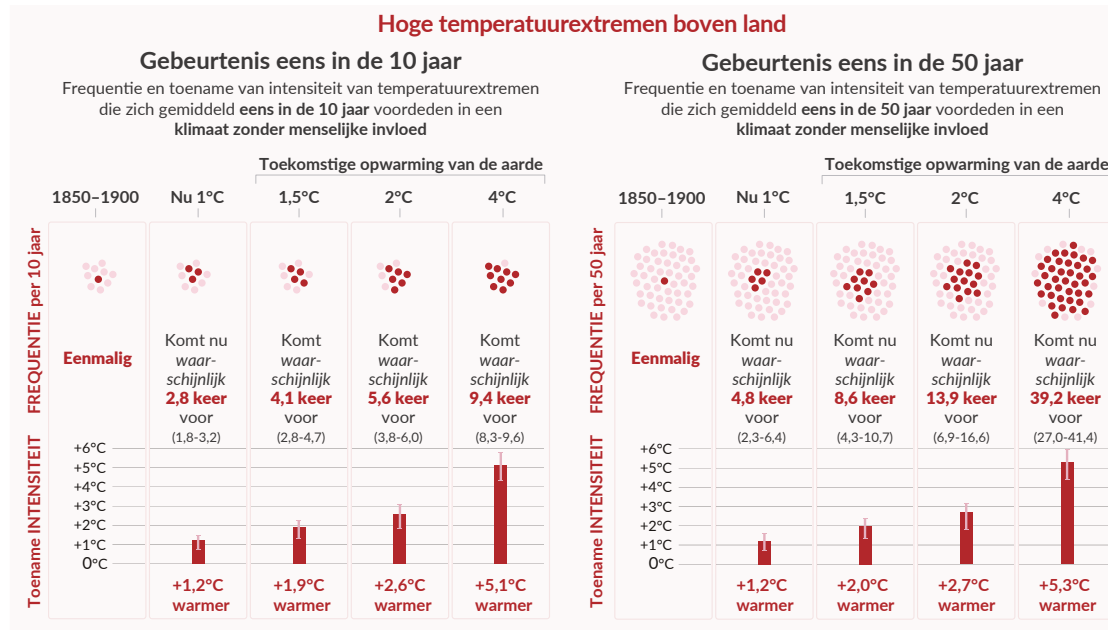
Voor Kempen draaide duurzaam beleggen in 2021 om drie onderwerpen: Covid-19, de COP26 en regelgeving. Elk van deze onderwerpen liet zijn sporen na op ons werk.

Zoals ook gold voor de rest van de wereld, beheerste Covid-19 onze sector nog steeds in alle facetten en concentreerde het nieuws zich terecht op de menselijke tragedie die door het virus werd veroorzaakt. Maar op de achtergrond dwong de pandemie beleggers en ondernemingen ook om hun weerbaarheid tegen systemschokken te versterken en meer aandacht te schenken aan ESG-aspecten. Hierdoor kwam de instroom van vermogen bij duurzame fondsen in 2021 volgens één bron uit op een recordbedrag van [USD 4 biljoen](#).

Dit leidde vervolgens tot een gezonde discussie over de werkelijke waarde van duurzaam beleggen en maakte duidelijk dat beleggers, en de entiteiten waarin zij beleggen, moeten laten zien dat de gecreëerde waarde positief is voor alle stakeholders binnen de samenleving.

Verder bleek uit het nieuwste evaluatierapport van het [IPCC](#) dat er een onmiskenbaar verband bestaat tussen menselijke activiteit en de ongekende opwarming van de aarde. Wetenschappers onderzochten vijf potentiële scenario's voor de opwarming van de aarde. Uit elk scenario bleek dat de aarde in de komende 20 jaar ten minste 1,5°C warmer wordt.

FIGUUR 9 CONCLUSIES IPCC OVER MOGELIJK TOENEMENDE FREQUENTIE VAN EXTREEM WEER BIJ ELKE GRAAD TEMPERAATUURSTIJGING

Bron: IPCC Sixth assessment report

Dit verontrustende rapport vormde de onderliggende wetenschappelijke basis voor de COP26, de klimaatconferentie die in november werd gehouden in Glasgow en waar een aantal opmerkelijke mondiale beloftes werd gedaan om strengere klimaatdoelen na te leven, de uitstoot van methaan te verminderen en een eind te maken aan ontbossing.

Hoewel de topconferentie niet het keerpunt werd waar velen op hadden gehoopt, markeerde het wel een omslagpunt voor de financiële sector en

de sectoren waarin wij beleggen. De financiële sector beschikt zowel over het kapitaal als de motivatie om echte verandering mogelijk te maken. Via het Net Zero Asset Managers Initiative (waar Kempen zich in december 2020 bij heeft aangesloten) en de Glasgow Financial Alliance for Net Zero is USD 130 biljoen aan vermogen toegezegd om de CO₂-uitstoot voor 2050 naar netto nul terug te dringen en een rechtvaardige transitie te financieren. Zeker is dat er binnen duurzaam beleggen nog meer verantwoording afgelegd zal moeten

worden. Er werden in 2021 nieuwe invloedrijke organisaties aangekondigd, zoals de International Sustainability Standards Board (ISSB), evenals nieuwe regelgeving, zoals de EU-Verordening betreffende in formatieverschaffing over duurzaamheid in de financiële dienstensector (Sustainable Finance Disclosure Regulation – SFDR), die in maart 2021 in werking trad, en de EU-taxonomie, die vanaf januari 2022 geldt. Afgezien van de regelgevingsagenda, betekenen het feit dat ook het algemene publiek zich steeds meer bezighoudt met duurzaamheidskwesties en de toegenomen aandacht voor verantwoorde werkwijzen dat alle systemen binnen de financiële wereld verbetering behoeven. Gebeurt dit niet, dan gaat dit ten koste van het concurrentievoordeel en schaadt dit het publieke vertrouwen.

Vanuit het perspectief van de drie bovengenoemde onderwerpen gingen we samen met onze klanten aan de slag om de duurzame beleggingsactiviteiten en initiatieven als betrokken aandeelhouder van Kempen verder tot ontwikkeling te brengen. In de volgende paragrafen lichten wij toe hoe we op deze onderwerpen hebben ingespeeld: hoe we onze ambities hebben uitgebreid, hoe we onze beloften zijn nagekomen en wat wij doen om verantwoording af te leggen. Daarna kijken we vooruit naar 2022.

Onze ambitie opvoeren

Vermogen bestaat niet alleen uit financiële activa, maar omvat ook de collectieve waarden, normen en wijsheid van de samenleving en hoe we die gebruiken om goed te doen. Dit betekent dat het opbouwen van gecombineerd vermogen niet langer is voorbehouden aan een enkeling, maar een noodzaak is voor iedereen. Als duurzame vermogensbeheerder die groeimogelijkheden biedt, weten we dat we moeten inspelen op maatschappelijke, economische en ecologische verschuivingen, evenals op de veranderende behoeften van klanten. Met dit in gedachten hebben we aan de vier ambities van de Van Lanschot Kempen Groep, waaronder ook ons onderdeel private banking valt, een nieuwe ambitie toegevoegd. Deze vijfde 'A' is bedoeld om ons streven naar duurzaamheid kracht bij te zetten.

DE VIJFDE A

Begin 2021 heeft Van Lanschot Kempen duurzaamheid aangewezen als strategische ambitie voor de hele groep. Sinds deze stap is gezet, zien wij een enorme vraag van onze private banking-klanten naar duurzamer en impactbeleggen. Dit betekent dat geld wegstroomt van reguliere naar duurzame beleggingsoplossingen, zoals ons product Duurzaam+ en onze bekroonde [Global Impact Pool](#).

Wanneer wij het hebben over de manier waarop onze beleggingen impact hebben op de maatschappij in het algemeen en op onze planeet, gebruiken we een analogie van het door Kempen ondersteunde initiatief FCLTGlobal, dat duurzaam beleggen vergelijkt met rimpelingen in een vijver. De concentrische rimpelingen

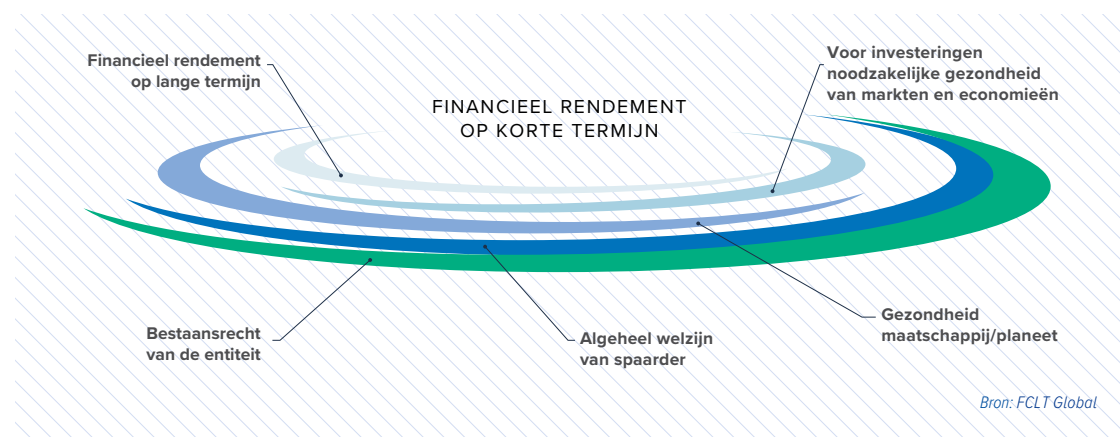
geven een onderlinge afhankelijkheid weer en maken duidelijk dat waarde creëren betekent dat niet alleen de winsten van bedrijven toenemen, maar ook dat alle stakeholders binnen de samenleving hier baat bij hebben, doordat er een positief rimpel-effect ontstaat.

Wij zijn een gespecialiseerde en onafhankelijke wealth manager die zich richt op het behoud en de opbouw van vermogen op een duurzame manier, zowel voor onze klanten als voor de samenleving waar we deel van uitmaken.

Van Lanschot Kempen purpose statement

FIGUUR 10 HET 'WAAROM' VAN DUURZAAM BELEGGEN.

Bron: FCLT Global

Deze vijfde A houdt in dat we in al onze verschillende rollen - belegger, dienstverlener, kredietverschaffer, werkgever en koper - concrete en meetbare doelen vaststellen, zodat we een zinvolle bijdrage kunnen leveren aan het creëren van rijkdom, voor de mens en voor onze planeet. Dit betekent onder meer dat we een hechte relatie met onze klanten opbouwen en koesteren en werken aan een diepgeworteld vertrouwen van hun kant. Ook draagt het bij aan onze Real Active-benadering, die ons ook dit jaar weer in staat heeft gesteld om ons bij de ondernemingen waarin wij beleggen, te profileren als betrokken aandeelhouder met een lange beleggingshorizon.

De biodiversiteitscrisis op gelijke voet stellen met het klimaat

Bij duurzaam beleggen lag de nadruk dit jaar onvermijdelijk vooral op het milieu, dat sterk in de publieke belangstelling stond. Als onderdeel van ons streven om van duurzaam beleggen het ‘nieuwe normaal’ te maken, zijn wij ook biodiversiteitskwesities mee gaan nemen in onze besluitvorming. Natuurlijk kapitaal heeft tot nu toe veel te weinig aandacht gekregen.

Volgens de VN neemt de biodiversiteit steeds sneller af en worden ongeveer 1 miljoen dier- en plantsoorten met uitsterven bedreigd. Biodiversiteit is echter essentieel als verdedigingsmiddel tegen de milieucrisis in bredere zin: ons natuurlijke kapitaal is immers een middel waarmee grote hoeveelheden CO₂ uit de atmosfeer gehaald kunnen worden.

In het Dasgupta-rapport dat in februari 2021 werd gepubliceerd, wordt gesteld dat: *“balansen niet alleen moeten laten zien wat een overheid of bedrijf kan winnen door de natuur uit te buiten, maar ook wat ze zullen verliezen.”* Als verantwoordelijke en duurzame belegger hebben we dit jaar dan ook stappen genomen om de uitdagingen op het gebied van biodiversiteit te integreren in onze besluitvorming.

In ons nieuwste groepsbrede Biodiversiteitsbeleid, dat is gepubliceerd in 2021, kennen we een groter belang toe aan ‘natuurlijk kapitaal’ en onderkennen we dat we de mogelijke negatieve gevolgen van onze beleggingen voor de natuur moeten verminderen. Wij werken ook samen met partners en hebben ons bijvoorbeeld aangesloten bij de Partnership for Biodiversity Accounting Financials (PBAF). Ook hebben we de [Finance for Biodiversity Pledge](#) ondertekend, waarmee we ons hebben verbonden tot het vaststellen van concrete doelen voor 2024.

In een snel veranderende wereld vertaalt onze ambitie zich al in goede beleggingmethodes die onze portefeuilles weerbaarder kunnen maken en tegelijkertijd meer bescherming aan onze kwetsbare ecosystemen kunnen bieden.

Actie: Portefeuilles met een duurzaam doel

De vijf niveaus van het Duurzaamheidsspectrum zijn:

1.

Wettelijk minimum

Wat door wetgeving wordt verplicht. Effectief geen ESG-beleid.

2.

Basic

Gaat verder in de uitsluiting om reputatierisico te beheersen.

3.

Verantwoord

Duurzaamheid heeft een serieuze plek in de portefeuille. Focus is doing no harm; meer uitsluiting, ESG-factoren geïntegreerd en engagement.

4.

Duurzaam

Klant intentie is om waarde te creëren voor alle stakeholders; *doing good*. Ambitieuze duurzame doelstellingen (SDG's), best in class. Active ownership en stemmen.

5.

Impact

Klant intentie is om positieve impact op wereld te hebben en bij te dragen aan oplossingen voor mondiale duurzaamheidsuitdagingen.

In een snel veranderende wereld met steeds minder mogelijkheden om onomkeerbare milieuschade te voorkomen, hebben wij grote vorderingen gemaakt met het samenstellen van portefeuilles met positieve impact.

Wij hebben in 2021 niet alleen onze duurzaamheidsambities en ons duurzaamheidsbeleid aangescherpt, maar hebben er ook voor gezorgd dat onze commitments doorwerken in onze oplossingen, producten en portefeuilles voor klanten. Onze op vier pijlers berustende benadering van verantwoord en duurzaam beleggen lichten we hier toe.

Een goed voorbeeld is het [Kempen SDG Farmland Fund](#), dat belegt in landbouwgronden die een aantrekkelijk rendement opleveren én bijdragen aan duurzame voedselproductie. In 2021 werden concrete KPI's vastgesteld om beleggers in staat stellen op termijn rechtstreeks bij te dragen aan SDG's die verband houden met biodiversiteit en klimaat.

We hebben ook samen met klanten duurzaamheidsindices op maat ontwikkeld voor verschillende beleggingscategorieën en met een thematische nadruk op basis van de voorkeuren van de klant. Deze indices zijn bedoeld om klanten te belonen als ze bepaalde KPI's voor klimaat en biodiversiteit halen en op grond van scherpe ambities aantonen bereid te zijn om de milieucrisis doortastend aan te pakken.

We hebben dit jaar een evaluatie uitgevoerd van de eerste drie jaar van de Global Impact Pool. Hieruit bleek dat sinds 2018 mede dankzij de beleggingen van dit fonds ruim 350.000 achtergestelde mensen per jaar toegang tot gezondheidszorg kregen, gemiddeld 132.000 kleine boeren per jaar opleiding genoten en werd een uitstoot van CO₂ voorkomen die gelijkstaat aan wat 13.700 auto's gedurende een heel jaar uitstoten.

De verantwoorde beleggingsaanpak van Kempen steunt op vier pijlers:

- × **UITSLUITING EN VERMIJDING**
In deze ondernemingen beleggen wij niet.
- × **ESG-INTEGRATIE**
Ervor zorgen dat we in onze beleggingsanalyses en -processen voldoende rekening houden met duurzaamheidsrisico's en -kansen.
- × **ACTIEF AANDEELHOUDERSCHAP**
Verantwoord omgaan met het kapitaal van onze klanten en onze invloed aanwenden om het gedrag van ondernemingen ten aanzien van specifieke ESG-kwesties te verbeteren.
- × **POSITIEVE IMPACT**
Beleggen met als doel om impact te hebben en een concrete positieve bijdrage te leveren.

Reageren op regelgeving

De EU Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR), die ook in het Verenigd Koninkrijk navolging krijgt, trad in werking op 10 maart 2021 en is bedoeld om de transparantie over duurzaamheidsrisico's te verbeteren. De wettelijke eisen en transparantieregels zijn complex, maar zijn bedoeld om beheerders en adviseurs een duwtje richting het duurzame nieuwe normaal te geven. Wij hebben de implementatie hiervan dan ook actief gesteund. Met de groepsbrede invoering van ons Duurzaamheidsspectrum in de afgelopen twee jaar is de basis al gelegd voor onze aanpassing aan de SFDR. De toepassing door de EU van het begrip 'belangrijkste negatieve effecten', dat wil zeggen activiteiten die schade veroorzaken en duurzaamheidsrisico's met zich meebrengen, komt bijvoorbeeld grotendeels overeen met de definities en vereisten voor 'Niveau 3 - Verantwoord' in ons Duurzaamheidsspectrum. Om duurzaam te kunnen zijn, is het zaak om eerst duurzaamheid te definiëren. Daarom is Kempen altijd uitgesproken voorstander geweest van een EU-taxonomie. Doel hiervan is dat op de kapitaalmarkten uniforme definities worden

gehanteerd voor wat wel en wat niet 'groen' en 'duurzaam' is. De taxonomie wordt begin 2022 geïntroduceerd.

Ondanks de beste bedoelingen is de EU-taxonomie in de huidige vorm verre van volmaakt. Wij nemen daarom deel aan de huidige discussie over de vraag of sectoren zoals aardgas of landbouw moeten worden aangemerkt als groei. Wij werken hierbij samen met onder meer DUFAS (Dutch Fund and Asset Management Association) en Eumedion, het Nederlandse corporate-governanceforum. In 2021 hebben wij deelgenomen aan de dialoog om ervoor te zorgen dat onze klanten zijn voorbereid op de uitkomsten van de discussie in zowel Europa en daarbuiten, met inbegrip van de introductie van nieuwe invloedrijke instanties die zijn aangekondigd in 2021, zoals de International Sustainability Standards Board (ISSB) die tijdens de COP26 werd gepresenteerd.

Dankzij deze interactie met toezichthouders hebben we kunnen laten zien hoe wij de belangrijkste negatieve effecten van beleggingen beperken en beheersen - bijvoorbeeld door bestuurders verantwoordelijk te stellen voor gebrek aan klimaatactie of door een dialoog aan te gaan met Novozymes en Croda over hun biodiversiteits-maatregelen.

“Wij delen de ambitie van de EU om de duurzame financiële sector beter af te bakenen en transparanter te maken. Kempen is niet alleen vastberaden om de nieuwste regelgeving met betrekking tot informatieverstrekking over duurzaamheid na te leven, maar wil ook anderen de weg wijzen en in gesprek gaan met beleidsmakers over eventuele noodzakelijke verbetering van standaarden.”

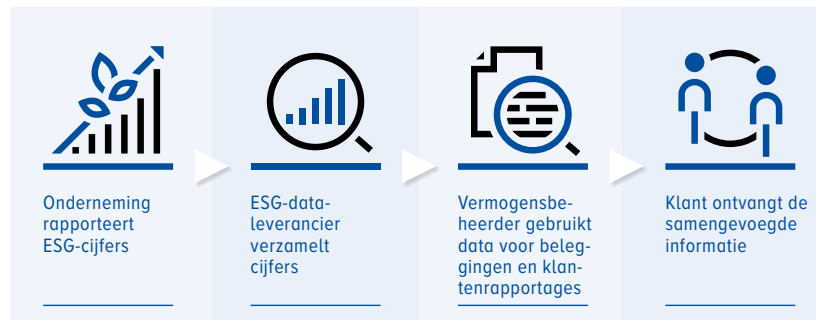
Johan van der Lugt

Lead Expert, Sustainability Advisory

Data dilemma's

De snelle groei van verantwoord beleggen heeft geleid tot een enorme toename van de hoeveelheid ESG-cijfers. Uit duizenden bronnen worden miljoenen datapunten aangeleverd. Dit zou Kempen toch moeten helpen om haar ambities waar te maken, en ook om haar klanten te helpen. De eerste figuur laat zien hoe data ons en onze klanten kunnen helpen om duurzaamheidsdoelen te halen.

FIGUUR 11 ESG-DATA IN EEN PERFECTE WERELD

Bron: Kempen 2021

Maar zo werkt het niet in de echte wereld. Een van de grootste problemen waarmee we te maken hebben, is namelijk dat de ondernemingen waarin we beleggen ESG-cijfers op verschillende manieren rapporteren. De interpretatie hiervan wordt een groot obstakel voor duurzaam beleggen, zoals te zien is in volgende figuur. Zo ziet het toneel van ESG-data er in werkelijkheid uit. Dit is waar actief aandeelhouderschap en doordacht beleggen verschil kunnen maken.

FIGUUR 12 ESG-CIJFERS IN DE ECHE WERELD

Bron: Kempen 2021

Wij zijn ons bewust van de problemen die in alle beleggingscategorieën kleven aan ESG-cijfers, vooral op het punt waar ze een rol spelen in onze beleggingsprocessen. In 2021 hebben we voorstellen gedaan voor een aantal essentiële instrumenten waarmee bepaalde dataproblemen kunnen worden weggenomen.

Niet elk aspect van duurzaamheid kan eenvoudig worden gemeten en worden vastgelegd in een gemakkelijk te vergelijken verzameling cijfers. Wij adviseren altijd een combinatie van kwantitatieve en fundamentele analyse toe te passen, ofwel bottom-up beleggingsexpertise, in combinatie met actief beheer.

Cheniere Energy, een Amerikaans bedrijf dat vloeibaar aardgas (LNG) exporteert, is een goed voorbeeld. Op het eerste gezicht is deze onderneming een grote vervuiler, met een geschatte scope 3-uitstoot van meer dan 40 miljoen ton. Uit een data-analyse van Kempen bleek echter ook dat de onderneming, door de export van LNG, een bijdrage levert aan de transitie van de Chinese economie van steenkool naar LNG. De onderneming speelt op deze manier dus een positieve rol in de wereldwijde vermindering van de CO₂-uitstoot. Met dit soort uitvoerige en holistische analyses van ESG-cijfers heeft Kempen zich in het afgelopen jaar onderscheiden. Dit vormt een bewijs van de positieve ontwikkeling van onze duurzame beleggingsactiviteiten.

In 2021 hebben we de Kempen ESG-score ontwikkeld en deze passen we inmiddels toe voor de beursgenoteerde fondsen van Kempen. Voor deze intern ontwikkelde score maken we gebruik van externe dataleveranciers, waarover we een eigen beoordeling heen leggen, met de nadruk op klimaat- en governancekwesities.

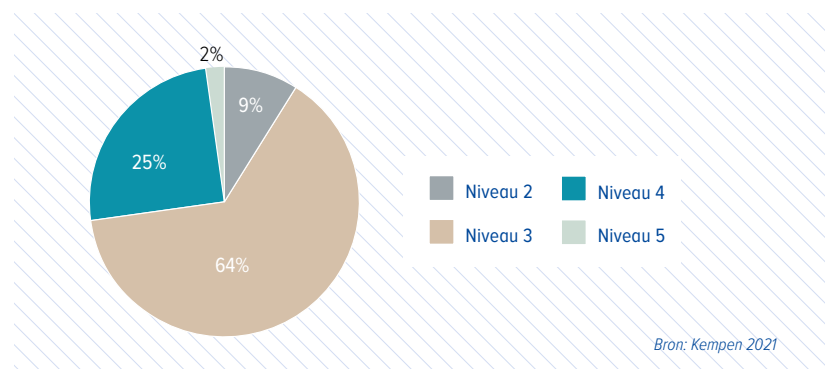
ESG integreren in het selectieproces voor beheerders

Ons intern ontwikkelde kader voor het toekennen van scores aan fondsbeheerders is in de afgelopen twee jaar geëvolueerd. Wij kennen aan de producten van beheerders een classificatie toe op basis van ons Duurzaamheids-spectrum. Hierdoor kunnen we door de 'greenwash' heen kijken en weten we zeker dat alle beheerders waarmee we samenwerken duurzaam beleggen op basis van een *best-in-class* benadering en positieve reële impact realiseren. Nadere informatie vindt u in dit artikel van Kempen voor de PRI.

In 2021 hebben wij ons ingespannen om ervoor te zorgen dat alle onderdelen van de groep, van private equity tot private banking, het Duurzaamheids-spectrum toepassen om scores aan externe beheerders toe te kennen of de duurzaamheidsvoorkeuren van klanten te bepalen. Als onderdeel hiervan heeft het Manager Research Solutions team de overgrote meerderheid van de beheerders waarmee we samenwerken in kaart gebracht. Dit stelt ons in staat om vast te stellen welke plaats hun producten innemen binnen ons spectrum. Bij het toekennen van scores aan beheerders maken we onderscheid tussen beursgenoteerde en niet-beursgenoteerde/alternatieve beleggingsfondsen. De scoremethodologie voor beheerders is voor de verschillende beleggingscategorieën in overeenstemming met de pijlers. De exacte score-elementen verschillen echter per beleggingscategorie.

In 2021 hebben we 387 beursgenoteerde fondsen beoordeeld. Deze vertegenwoordigen ongeveer 57% van het totale vermogen dat wij beheren. De ESG-scores varieerden tussen duurzaamheidsniveau 2 en 5. Het percentage van ons beheerd vermogen waarvoor we een score hebben bepaald, is sterk toegenomen ten opzichte van vorig jaar, toen dit ongeveer 26% was. Op basis van het door ons beheerde vermogen waarvoor we een score hebben vastgesteld, viel 2% van de fondsen in de categorie 'Basic' (score 2), 64% in de categorie 'Verantwoord' (Score 3), 25% in de categorie 'Duurzaam' (score 4) en 2% in de categorie 'Impact' (score 5). In 2021 is het aantal beoordeelde fondsen sterk uitgebreid. Bovendien is het percentage van ons vermogen dat kan worden aangemerkt als een duurzame of impactbelegging significant toegenomen naar 27%. Voor de komende paar jaar hebben we een nieuwe KPI geformuleerd: het laatstgenoemde percentage moet per jaar met 5 procentpunt toenemen. In 2021 voldeed 76% van de fondsbeheerders op de goedgekeurde lijst aan onze criteria voor verantwoord, duurzaam en impactbeleggen.

FIGUUR 13 DUURZAAMHEIDSSCORES VAN EXTERNE BEHEERDERS

Toekennen van scores aan onze funds of funds

In 2021 zijn we verder gegaan met het toekennen van scores aan fondsen die beleggen in niet-beursgenoteerde en alternatieve vermogenscategorieën (onze Kempen-pooloplossingen). Hierbij hebben we ons strengere score-systeem voor externe beheerders toegepast. In 2021 zijn 77 fondsen beoordeeld op ESG. Hiervan kreeg 19% de score 'Basic', 34% de score 'Verantwoord', 35% de score 'Duurzaam' en 6% de score 'Impact'. Alle fondsen die zijn opgenomen in de Global Impact Pool, hebben een score 5 (Impact), de meeste private-marketsfondsen kregen de score 3 (Verantwoord) of 4 (Duurzaam) en het grootste deel van de fondsen in de categorie alternatieve strategieën werd beoordeeld met een score 2 of 3 (Basic of

Verantwoord). Beheerders van hedgefondsen krijgen nu een score volgens dezelfde duurzaamheidscriteria als long-only beheerders. Dit verklaart waarom de score gemiddeld lager is dan vorig jaar.

TABEL 4 DUURZAAMHEIDSSCORES VAN DE KEMPEN-POOLOPLOSSINGEN

SCORE VOLGENS HET DUURZAAMHEIDSSPECTRUM	1	2	3	4	5	TOTAAL
× Global Impact Pool	0	0	0	0	100%	100%
× Private Markets	0	0	30%	70%	0	100%
× Alternatieve strategieën	3%	47%	47%	3%	0%	100%

Bron: Kempen 2021

Wij gaan niet alleen een engagement aan met ondernemingen waarin we beleggen, maar spreken ook met externe beheerders van onder meer vastrentende en aandelenfondsen, hedgefondsen en private-equityfondsen over hun commitments en prestaties met betrekking tot ESG. In 2021 zijn wij proactief een dialoog aangegaan met 72 beheerders. Dit betrof 47 externe managers van beursgenoteerde fondsen, die werden benaderd door het team dat zich bezighoudt met de selectie van beheerders, 2 beheerders van niet-beursgenoteerde vastgoedfondsen, alle 8 beheerders in de Global Impact Pool en 15 beheerders van alternatieve strategieën.

In 2021 hebben wij ook de manier waarop wij externe beheerders beoordelen op ESG-prestaties, doorontwikkeld om ervoor te zorgen dat ze voldoen aan de duurzaamheidseisen die onze klanten stellen.

Ons Manager Research Solutions Team is ook vertegenwoordigd binnen het PRI Hedge Fund Advisory Committee en heeft een bijdrage geleverd aan de publicatie Shorting & Responsible Investment, waarin wordt uitgelegd dat het innemen van een shortpositie een alternatief kan zijn voor screening en een ingang biedt om met ondernemingen in gesprek te gaan over verbetering van hun bedrijfsvoering.

Klimaatcijfers en aanvullende duurzaamheidsinformatie per fonds

Voor alle kernfondsen van Kempen geldt een specifiek duurzaamheidsbeleid en publiceren we elk kwartaal een factsheet, naast gerelateerde engagement factsheets en een overzicht van de belangrijkste stemmingen. In het verleden publiceerden we in ons Jaarverslag Betrokken en Duurzaam Beleggen een tabel met de totale uitstoot en de emissie-intensiteit van de beursgenoteerde fondsen van Kempen. Onze fondsspecieke factsheets bevatten uitvoerige informatie over zowel de totale uitstoot als de emissie-intensiteit van beursgenoteerde fondsen van Kempen, evenals andere duurzaamheidsgerelateerde informatie. U kunt de engagement factsheets en overige relevante documentatie in deze overzichtstabel openen door te klikken op de betreffende hyperlink.

TABEL 5 FONDSBELEID, FACTSHEETS, ENGAGEMENTS EN STEMMEN

<i>DUURZAAMHEIDSBELEID STRATEGIE</i>	<i>FACTSHEET FONDS (INCL. ESG- EN CO₂-CIJFERS)</i>	<i>ENGAGEMENT FACTSHEETS 2021 ALLE FACTSHEETS</i>	<i>VOORBEELDEN VAN BELANGRIJKSTE STEMMINGEN IN 2021 BIJLAGE I</i>	<i>ALLE STEMMINGEN</i>
Duurzaamheidsbeleid Kempen European High Dividend Fund	Factsheet Kempen European High Dividend Fund	× BMW, Shell	ING Groep, BP, Equinor, Shell	Alle stemmingen, u kunt filteren op datum, fonds of onderneming om informatie over een specifieke stemming te vinden
Duurzaamheidsbeleid Kempen Global High Dividend Fund	Factsheet Kempen Global High Dividend Fund	× Atlas Corp, MTN	Gilead Sciences, Merck, Samsung Electronics , AvalonBay Communities, Sumitomo Mitsui Financial Group	
Duurzaamheidsbeleid Kempen Sustainable Global High Dividend Fund	Factsheet Kempen Sustainable Global High Dividend Fund	× H&M – OESO RBC-engagement	Merck	
Duurzaamheidsbeleid Kempen (Lux) Global Listed Infrastructure	Factsheet Kempen (Lux) Global Listed Infrastructure	× Malaysia Airports × National Grid × Vinci	Atlantia, Eiffage	
Duurzaamheidsbeleid Kempen (Lux) Global Small-cap	Factsheet Kempen (Lux) Global Small-cap	× Vesuvius × Befesa × Cabot Corporation	Delek, First Solar, Fujitec, Brunswick Corp.	
Duurzaamheidsbeleid Kempen (Lux) Sustainable European Small-cap	Factsheet Kempen (Lux) Sustainable European Small-cap	× Befesa × Vesuvius × Signify	Euronext, Faberge	
Duurzaamheidsbeleid Kempen Orange Fund N.V.	Factsheet Kempen Orange Fund N.V.	× Intertrust	Aalberts, Heijmans, Flow Traders, Fugro	
Duurzaamheidsbeleid Kempen Oranje Participaties N.V.	Factsheet Kempen Oranje Participaties N.V.	× Coats	For Farmers	
Duurzaamheidsbeleid Kempen Global Property Fund	Factsheet Kempen (Lux) Global Property Fund	× Allied Properties REIT × Realty Income × Mitsui Fudosan	Merlin Properties, NSI NV, Digital Realty Trust	
Duurzaamheidsbeleid Kempen European Property Fund	Factsheet Kempen European Property Fund N.V.	× Castellum	Big Yellow Group, Febege	

DUURZAAMHEIDSBELEID STRATEGIE	FACTSHEET FONDS (INCL. ESG- EN CO ₂ -CIJFERS)	ENGAGEMENT FACTSHEETS 2021 ALLE FACTSHEETS	VOORBEELDEN VAN BELANGRIJKSTE STEMMINGEN IN 2021 BIJLAGE I	ALLE STEMMINGEN
Duurzaamheidsbeleid Kempen European Sustainable Equity Fund	Factsheet Kempen European Sustainable Equity Fund	<ul style="list-style-type: none"> × Siemens Healthineers AG × Belimo 	Essilor Luxottica, London Stock Exchange Group, NN Group	Alle stemmingen, u kunt filteren op datum, fonds of onderneming om informatie over een specifieke stemming te vinden
Duurzaamheidsbeleid Kempen Global Sustainable Equity Fund	Factsheet Kempen Global Sustainable Equity Fund	<ul style="list-style-type: none"> × Alphabet 	Alphabet Booking.com Mastercard, Microsoft, TSMC en Valeo	
Duurzaamheidsbeleid Kempen (Lux) Euro Credit Fund	Factsheet Kempen (Lux) Euro Credit Fund	<ul style="list-style-type: none"> × CK Infrastructure 	n.v.t.	
Duurzaamheidsbeleid Kempen (Lux) Euro Credit Fund Plus	Factsheet Kempen (Lux) Euro Credit Fund Plus	<ul style="list-style-type: none"> × Wells Fargo × CEZ 	n.v.t.	
Duurzaamheidsbeleid Kempen (Lux) Euro High Yield Fund	Factsheet Kempen (Lux) Euro High Yield Fund	<ul style="list-style-type: none"> × VW 	n.v.t.	
Duurzaamheidsbeleid Kempen (Lux) Euro Sustainable Credit Fund	Factsheet Kempen (Lux) Euro Sustainable Credit Fund	<ul style="list-style-type: none"> × Total Energies 	n.v.t.	

Bron: Kempen 2021

Wat betreft de geaggregeerde uitkomsten voor de CO₂-voetafdruk (geanalyseerd beheerd vermogen, gefinancierde uitstoot, uitstoot per miljoen belegde euro's en gewogen gemiddelde CO₂-intensiteit), zijn de meest recent gepubliceerde cijfers opgenomen in het [jaarverslag van Van Lanschot Kempen](#) in het hoofdstuk Natural Capital.

Ook de informatie over de bijdrage aan de SDG's, waarmee we in het verslag van vorig jaar een begin maakten, is opgenomen in het meest recente [jaarverslag van Van Lanschot Kempen](#), in de hoofdstukken Social Capital en Natural Capital.

Actief aandeelhouderschap

Als actieve aandeelhouder beoordelen wij de afzonderlijke activiteiten van ondernemingen met een hoog risicoprofiel door middel van engagement. Door onze engagements te richten op specifieke aandachtsgebieden, van de bestuursamenstelling tot biodiversiteit, proberen wij effectieve gedragsveranderingen bij achterblijvende ondernemingen te faciliteren.

Kempen past al decennialang verantwoorde beleggingsstrategieën toe en in 2021 wilden we onze ervaringen en expertise delen. Waarom nu? Het is duidelijk dat we te maken hebben met een klimatologische noodsituatie en dat winst op korte termijn minder belangrijk is dan een gemeenschappelijk doel, namelijk het beperken van de rampzalige gevolgen van een ineenstorting. Ons Real Assets team heeft een handboek over samenwerking gepubliceerd. Hiermee worden sectorgenoten snel 'bijgepraat', zodat we effectief kunnen samenwerken.

Naast klimaat en biodiversiteit hebben we ook maatschappelijke kwesties aangekaart. Twee interessante voorbeelden zijn onze engagements met Coats en Vinci. Bij Coats, dat actief is in de kledingsector, hebben wij erop aangedrongen om een leefbaar loon te betalen aan al het personeel en in alle markten waar de onderneming opereert. Onze engagement met de Franse infrastructuuronderneming Vinci was gericht op continue verbetering van operationele processen en omstandigheden om de schending van arbeidsrechten binnen de toeleveringsketen in Qatar te voorkomen. Wij hebben in dit verband samengewerkt met ngo's, arbeidsfederaties en ratinginstituten.

Verder heeft ons Sustainable Equity team in oktober ook een whitepaper gepubliceerd waarin de gevolgen van de materiële risico's van klimaatverandering voor de wereldwijde markten worden belicht. De whitepaper beschrijft een beleggingsbenadering waarbij ondernemingen met een aanvaardbare en goed beheerste directe CO₂-uitstoot worden beloond, en laat zien hoe de CO₂-intensiteit van de portefeuille ruim 50% lager kan worden gehouden dan die van de MSCI World index. Het team illustreert dit aan de hand van de engagement met Belimo.

Als groep hebben wij dit jaar rechtstreekse engagements gevoerd met 132 ondernemingen. Dit betrof 47% van de ondernemingen waarin wij beleggen met onze beursgenoteerde aandelenfondsen. Meer informatie over onze engagements in 2021 vindt u op deze speciale op [pagina 13](#).

Wij oefenen ons stemrecht uit niet alleen als aandeelhouder in ondernemingen die zijn opgenomen in onze strategieën, maar ook steeds meer als gevolmachtigde van mandaatklanten die ons vragen om namens hen te stemmen. Dit doen wij op basis van ons stembeleid en wij brengen elk kwartaal verslag uit over onze stembeslissingen. Wij juichen deze ontwikkeling toe, omdat deze volledig aansluit bij onze ideeën over actief aandeelhouderschap.

Onze ambities realiseren, van scores toekennen naar betrokken aandeel- houderschap

Wij hebben in 2021 nog een aantal andere initiatieven ondernomen, waardoor wij onze opgevoerde ambities konden waarmaken. In dit hoofdstuk gaan wij nader in op een aantal hiervan.

Kempen werkt al jaren samen met het initiatief FCLT (Focusing Capital on the Long Term). In 2021 hebben wij actief deelgenomen aan de werkgroep van FCLT die communiceert over de klimaatstrategie en aan een andere werkgroep die zich bezighoudt met multi-stakeholder kapitalisme. Wij waren van oordeel dat kaders voor klimaatgerelateerde informatieverstrekking er weliswaar voor zorgen dat ondernemingen klimaatrapportages publiceren, maar dat deze informatie vaak losstaat van de langetermijnstrategie van emittenten. Wij helpen met het toepassen van routekaarten voor de lange termijn en het voeren van dialogen met beleggers om deze kwestie aan te pakken.

In 2021 hebben wij bijvoorbeeld voor het eerst verslag uitgebracht over de bijdrage die vier Kempens-fondsen leveren aan de SDG's op het gebied van zowel maatschappij als milieu. Fondsen zoals ons [Global Sustainable Equity Fund](#) kijken naar het omzetpercentage van een onderneming dat ten goede komt aan individuele SDG's, via zowel de bedrijfsvoering als de producten en diensten. Dit jaar is de bijdrage aan de SDG's in het [jaarverslag van Van Lanschot Kempen](#) opgenomen in de hoofdstukken Social Capital en Natural Capital.

Onze institutionele en fiduciaire klanten vragen ons ook om verslag uit te brengen over de aansluiting van hun portefeuilles bij de thema's waaraan zij prioriteit toekennen. Wij maken hiervoor onder meer gebruik van de ISS SDG Solutions Assessment-methode, toegesneden op de behoeften van onze klanten.

Vanuit het oogpunt van governance vinden wij het uiterst belangrijk dat ondernemingen aandacht besteden aan hun genderdiversiteit en diversiteit in ruimere zin. Wij stemmen over het algemeen tegen de (her)benoeming van commissarissen die al langer dan 12 jaar zitting hebben in de raad van commissarissen of die volgens ons scoresysteem teveel commissariaten bezitten. Wij zijn ervan overtuigd dat commissarissen die deze functie bij te veel ondernemingen bekleden, of die voorzitter van een raad van commissarissen of commissie zijn of uitvoerend bestuurder bij een onderneming zijn, het aantal extra commissariaten moeten beperken, zodat ze voldoende tijd en energie hebben om al hun functies goed te kunnen vervullen. Voor de beoordeling van de externe accountant passen we een vergelijkbaar systeem toe. Wij beoordelen proactief elk voorstel van aandeelhouders en gaan met ondernemingen in gesprek over governancekwesties en hoe wij van plan zijn te gaan stemmen.

Daarnaast blijven wij beleidsmakers voorzien van input over duurzame financiering. Dit doen we zowel rechtstreeks als via sectororganisaties, bijvoorbeeld door ons lidmaatschap van het SDG Advisory Committee van de PRI, het Expert Reviewer Panel van de EFRAG en het bestuur van Dufas Board en Eumedion en ons voorzitterschap van het ICGN Global Corporate Governance Committee.

Meer verantwoording

Ook zelf doen we het nodige om te laten zien dat we het niet laten bij mooie woorden. We hebben onze rapportages verbeterd door elke maand factsheets te publiceren voor onze fondsen. Deze vindt u in de tabel Fondsbeleid, factsheets, engagements en stemmen in de paragraaf Portefeuilles met een duurzaam doel van dit verslag. Ons Global Small-cap Fund, bijvoorbeeld, stelt beleggers in staat een belang op te bouwen in kleinere beursgenoteerde ondernemingen op basis van een gedisciplineerd raamwerk. Dit raamwerk houdt in dat eerst in eigen beheer ontwikkelde aandelenfilters worden toegepast en vervolgens beleggingsideeën worden opgespoord waaraan Kempen een hoge convictie toekent. Deze aanpak heeft in het afgelopen jaar een rendement van 53,1% opgeleverd. De nieuwe fund factsheets bieden een duidelijk overzicht van de financiële en duurzaamheidsprestaties van onze fondsen.

Verder hebben we een aantal prijzen gewonnen, waaronder de IMPACT Award van Environmental Finance voor onze Global Impact Pool. Dit multi-asset impactfonds richt zich op vier thema's en vijf Duurzame ontwikkelingsdoelen: basisbehoeften en welzijn (SDG 3 en SDG 6), klimaat en energietransitie (SDG 7), mkb-groei en eerlijk werk (SDG 8) en circulaire economie (SDG 12) in zowel opkomende als ontwikkelde markten.

Kempen UK werd voor het derde jaar op rij uitgeroepen tot Fiduciary Manager of the Year tijdens de 20e jaarlijkse uitreiking van de Asset Management Awards Europe door Financial News. Onze proactieve maatwerkeraanpak van beleggen heeft ons een aantal fiduciaire mandaten opgeleverd en dit vormt een bewijs van het hoge niveau van onze klantenservice.

In Zwitserland werd het Kempen (Lux) Euro Sustainable Credit Fund bekroond als Best Corporate Bond fund tijdens de toekenning van de Swiss Sustainable Fund Award 2021 (SSFA) en in België werd ons Euro Credit Fund Plus voor het zevende jaar op rij bekroond met de Best Fund award in de categorie Euro Corporate Bonds tijdens de jaarlijkse toekenning van de Fund Awards.

Ons Jaarverslag betrokken en duurzaam beleggen voor 2020 werd door Pensions for Purpose bekroond met de Content Award 2021 in de categorie Best ESG / Sustainable Investment Report.

Wij richten ons weliswaar altijd op de toekomst, maar erkenning voor het werk van onze teams is altijd welkom en laat zien dat we op de goede weg zitten met duurzaam beleggen in onze veranderende wereld. Dus welke weg bewandelen we in de komende jaren?

Vooruitzichten 2022

Duurzaam beleggen in 2022 en daarna

Met de COP26 nog vers in het geheugen hebben veel stakeholders en partijen met marktinvloed binnen de financiële sector grote beloften gedaan ten aanzien van het effect van hun activiteiten op het klimaat en de biodiversiteit. Op voorhand werd verwacht dat tijdens de conferentie belangrijke toezeggingen zouden worden gedaan om de opwarming van de aarde te beperken, maar door onvoldoende overeenstemming over wat dit in de praktijk betekent, zullen tijdens de COP27 in november 2022 de doelstellingen weer op tafel komen en worden aangescherpt. Het lijkt niet onwaarschijnlijk dat milieu-impact in het komende jaar centraal zal staan binnen de strategieën van de ondernemingen waarin wij beleggen.

Wij zullen hier gedurende het jaar op inspelen door aanscherping van onze KPI's voor de jaarlijkse vermindering van de CO₂-voetafdruk terwijl wij verder gaan met het ontwikkelen van portefeuilles met een duurzaam doel en over dit onderwerp engagements voeren met externe beheerders en de ondernemingen waarin wij beleggen. Daarnaast zullen we steeds meer KPI's vaststellen voor biodiversiteit en gaan we het thema Slimme en circulaire economie, evenals het thema Langer beter leven, meer voor het voetlicht brengen.

Verder blijven wij gedurende het hele proces, van instapmoment tot engagement, samen met klanten ook aan andere duurzaamheidsgerelateerde KPI's werken. Terwijl wij onze ambities opvoeren, zullen we doorgaan met het meten van zowel het financieel rendement als de doelen op de duurzaamheidsagenda van onze klanten.

Kortom, ambitie, actie en accountability, ofwel verantwoording, zijn naar onze mening nauw met elkaar verbonden. Terwijl de wereld om ons heen verandert, moeten we hieraan vasthouden en onze vooraanstaande positie binnen de wereld van duurzaam beleggen behouden.

Bijlagen

BIJLAGE I

Belangrijkste stemmingen

ONDERNEMING	THEMA	ONDERWERP	STEMAANBEVELING MANAGEMENT	STEMGEDRAG KEMPEN	UITKOMST / ARGUMENTATIE
Aalberts NV	Governance	Goedkeuring van remuneratierapport	Voor	Tegen	We stemden tegen om twee redenen: gebrek aan informatie in hoeverre de doelen voor het kortetermijnbeloningsplan zijn gehaald en ontoereikende actie naar aanleiding van de stemming op de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA) van vorig jaar over het remuneratierapport (21% stemde tegen). Dit hield verband met de afwijking op de rapportagevereisten conform de Richtlijn Aandeelhoudersrechten II.
Alphabet Inc.	Maatschappij	Noodzaak van benoeming van onafhankelijk commissaris met ervaring in mensen- en/of burgerrechten	Tegen	Voor	Op de AVA van Alphabet steunden we een aantal aandeelhoudersvoorstellen. We waren een van de aandeelhouders die vorig jaar het voorstel indienden om een Human Rights Risk Oversight Committee te vormen. Hiertoe hoeft naar onze mening niet noodzakelijk een specifieke commissaris te worden aangewezen. De onderneming heeft in deze kwestie volgens ons wel enige vooruitgang geboekt. We steunen het dit jaar ingediende voorstel om te benadrukken dat we deze kwestie nog altijd belangrijk vinden en Alphabet te stimuleren om een publieke discussie hierover aan te gaan.
Alphabet Inc.	Governance	Benoeming van L. John Doerr, K. Ram Shriram en Robin L. Washington als commissaris	Voor	Tegen	We stemden tegen de benoeming van leden van het Compensation Committee L. John (John) Doerr, Robin Washington en K. Ram Shriram, vanwege hun zwakke toezicht op de beloningsregelingen van de onderneming. Dit kwam naar voren uit de terugkerende en significante zorgen omtrent de beloning van bestuurders. Bovendien zijn John Doerr en Ram Shriram al 12 jaar of langer (namelijk 22 jaar) lid van de RvC.
Alphabet Inc.	Governance	Goedkeuring van omnibus-aandelenregeling	Voor	Tegen	Op basis van de Equity Plan Scorecard (EPSC) stemden we tegen vanwege de buitensporige hoogte van zowel de kosten van de regeling als de gemiddelde burn rate over een periode van drie jaar. De informatie over de wijze van definitieve toekenning indien dit in verandering van zeggenschap resulteert, is onvolledig (of wordt anderszins als discretionair beschouwd). De regeling staat een royale recycling van aandelen toe en laat aanzienlijke ruimte voor versnelde definitieve toekenning.
Atlantia SpA	Governance	Goedkeuring van tweede hoofdstuk van remuneratierapport	Voor	Tegen	We stemden tegen vanwege de ongepaste ontslagvergoeding die aan voormalig algemeen directeur Guezi werd toegekend, alsook vanwege het ontbreken van duidelijke informatie achteraf over ontslagvergoedingen in 2020.
AvalonBay Communities, Inc.	Governance	Benoeming van Ronald L. Havner, Jr. als commissaris	Voor	Tegen	We stemden tegen omdat de kandidaat naar onze mening teveel commissariaten heeft.
Big Yellow Group Plc	Governance	Herbenoeming van Nicholas Vetch als bestuurder	Voor	Tegen	We stemden tegen omdat de kandidaat uitvoerend voorzitter is en al langer dan 9 jaar (namelijk 21 jaar) deel van het bestuur uitmaakt.

<i>ONDERNEMING</i>	<i>THEMA</i>	<i>ONDERWERP</i>	<i>STEMAANBEVELING MANAGEMENT</i>	<i>STEMGEDRAG KEMPEN</i>	<i>UITKOMST / ARGUMENTATIE</i>
Booking Holdings Inc.	Milieu	Jaarlijkse rapportage over klimaattransitie	Tegen	Voor	We stemden voor dit voorstel omdat het klimaattransitieplan van de onderneming aandeelhouders in staat zou stellen om het risicobeheer met betrekking tot klimaatverandering beter te beoordelen.
Booking Holdings Inc.	Milieu	Jaarlijkse adviesstem inzake klimaatplan	Tegen	Voor	We stemden voor dit voorstel omdat een jaarlijkse adviesstem inzake klimaatbeleid en -strategie aandeelhouders in staat zou stellen om hun mening over het risicobeheer met betrekking tot klimaatverandering kenbaar te maken.
Booking Holdings Inc.	Governance	Benoeming van Bob van Dijk als bestuurder	Voor	Onthouding	We onthielden ons van stemming omdat de kandidaat naar onze mening veel te veel bestuursfuncties heeft.
Booking Holdings Inc.	Governance	Adviesstem inzake beloning van genoemde bestuurders	Voor	Tegen	Aanvankelijk maakte Booking bekend dat in 2020 van bonussen zou worden afgezien. Dit leek ons een normale gang van zaken omdat de onderneming staatssteun ontving en medewerkers moest ontslaan. Het bestuur draaide het besluit echter terug en besloot kortetermijnbonussen uit te keren en de doelen/methode voor het langetermijnbeloningsplan opnieuw vast te stellen. We waren het met geen van beide initiatieven eens.
BP Plc	Milieu	Goedkeuring van besluit inzake klimaatdoelen	Tegen	Voor	We steunden dit besluit. BP zette vorig jaar goede stappen: de onderneming formuleerde de ambitie om in 2050 emissieneutraal te zijn, inclusief scope 3 (verkoop van producten). Aan het besluit zitten wel losse eindjes (dit komt ook tot uitdrukking in de CA100+ Net Zero Benchmark). Scope 3 is opgenomen in de ambities en doelen, maar de dekking lijkt niet volledig te zijn (vermindering met 50% in 2050 in plaats van 100%). Wijzigingen in de ambities en doelen zijn haalbaar, omdat hierbij op bestaande ambities en doelen wordt voortgebouwd.
BP Plc	Governance	Goedkeuring van remuneratierapport	Voor	Tegen	We stemden tegen omdat uit het remuneratierapport een hoge mate van bezorgdheid naar voren komt omtrent prestatiegerelateerde beloning.
Brunswick Corporation	Governance	Benoeming van Nancy E. Cooper als commissaris	Voor	Tegen	We stemden tegen omdat de kandidaat naar onze mening te veel commissariaten had. Sinds de AVA heeft zij een commissariaat neergelegd, waardoor ze niet langer te veel commissariaten heeft.
Citigroup Inc.	Maatschappij	Rapport over lobby-betalingen en -beleid	Tegen	Voor	We stemden voor het voorstel omdat een rapport over de verenigbaarheid van de publieke positie van de bank met lobbyactiviteiten van politieke partners aandeelhouders essentiële informatie zou verschaffen over reputatierisico's die uit publiciteit rond vermeende onregelmatigheden kunnen voortvloeien.

<i>ONDERNEMING</i>	<i>THEMA</i>	<i>ONDERWERP</i>	<i>STEMAANBEVELING MANAGEMENT</i>	<i>STEMGEDRAG KEMPEN</i>	<i>UITKOMST / ARGUMENTATIE</i>
Citigroup Inc.	Maatschappij	Rapport over audit naar raciale gelijkheid	Tegen	Voor	We stemden voor dit voorstel, omdat aandeelhouders baat zouden kunnen hebben bij de audit naar raciale gelijkheid: ze kunnen dan de vooruitgang die de onderneming met haar initiatieven op het vlak van diversiteit en inclusie boekt, meten en vergelijken.
CNH Industrial NV	Governance	Goedkeuring van remuneratierapport	Voor	Tegen	Omdat nadere informatie ontbrak, stemden we tegen de buitensporige eenmalige betaling bij wijze van compensatie voor het feit dat over 2020 geen toekenning onder het kortetermijnbeloningsplan (STIP) plaatsvond. We onderkennen wel dat het remuneratierapport in overeenstemming is met marktusances voor informatieverstrekking. De onderneming verstrekte ook duidelijke informatie over de geldende doelen voor prestatiejaar 2020 en de prospectieve doelen voor het STIP 2021.
Delek	Governance	Benoeming door dissidente aandeelhouder voorgedragen bestuurskandidaten (Gold Proxy Card)	Tegen	Geen stem uitgebracht	We stemden niet voor de Gold Proxy Card omdat we meer vertrouwen hebben in de huidige strategische koers zoals uiteengezet door het bestuur en de RvC. Diverse voorstellen van CVR vinden we kortzichtig en zijn naar onze mening niet in het belang van aandeelhouders. Bovendien zien we de mogelijkheid van tegenstrijdige belangen en zouden bepaalde voorstellen in het voordeel van aandeelhouders in CVR en aantoonbaar in het nadeel van aandeelhouders in Delek zijn.
Dexus	Governance	Goedkeuring van remuneratierapport	Voor	Tegen	We stemden tegen vanwege de disbalans tussen beloning, prestaties en uitkomsten voor aandeelhouders, alsook vanwege bepaalde bedenkelijke beloningspraktijken in verband met de toekenning van loyaliteitsbonussen aan uitvoerende bestuurders (inclusief de CEO) die niet in overeenstemming met de belangen van en uitkomsten voor aandeelhouders zijn. De bonussen zijn aanzienlijk hoger dan in het voorgaande jaar en betreffen de maxima. De loyaliteitsbonussen voor andere uitvoerende bestuurders dan de CEO zijn toegekend onder voorbehoud van voortgezet dienstverband en een bepaalde aanhoudperiode maar zijn niet aan prestatiecriteria gekoppeld. De loyaliteitsbonus voor de CEO is onderhevig aan niet-financiële criteria zonder duidelijke prestatienormen; dit vergroot de onzekerheid rond de definitieve toekenning van de bonus en de disbalans tussen discretionaire bevoegdheid van bestuurders en uitkomsten voor aandeelhouders.
Digital Realty Trust, Inc.	Governance	Benoeming van Laurence A. Chapman als commissaris	Voor	Tegen	We stemden tegen de benoeming van Laurence Chapman, Mary Hogan Preusse, William LaPerch en Mark Patterson vanwege een tekortkoming van materieel belang in het ondernemingsbestuur. De officiële documenten beperken de mogelijkheid van aandeelhouders om reglementen van de onderneming te wijzigen.
Eiffage SA	Governance	Goedkeuring van beloningsbeleid voor voorzitter en CEO	Voor	Tegen	We stemden tegen het beloningsbeleid omdat een clawback-mechanisme ontbreekt.

<i>ONDERNEMING</i>	<i>THEMA</i>	<i>ONDERWERP</i>	<i>STEMAANBEVELING MANAGEMENT</i>	<i>STEMGEDRAG KEMPEN</i>	<i>UITKOMST / ARGUMENTATIE</i>
Equinor ASA	Milieu	Verplichting om doelen voor korte, middellange en lange termijn te bepalen voor de uitstoot van broeikasgas als gevolg van bedrijfsactiviteiten en het gebruik van energieproducten	Tegen	Voor	We steunden het voorstel dat Follow This indiende. Equinor publiceerde de verwachte investeringen (> 50%) met betrekking tot hernieuwbare en CO ₂ -arme activiteiten tot 2030. We verwelkomen deze stap. Het is echter niet duidelijk of de kapitaaluitgaven in lijn zijn met de tussentijdse doelen van Equinor en de doelen van het Klimaatakkoord van Parijs. We stimuleren Equinor om meer informatie te verschaffen en duidelijker – en ambitieuzer, indien nodig – te zijn over hoe de kapitaaluitgaven zich verhouden tot de doelstellingen.
EssilorLuxottica SA	Governance	Herbenoeming van Leonardo Del Vecchio als commissaris	Voor	Tegen	We stemden tegen omdat de zittingsperiode van dit lid (59 jaar) onze limiet van 12 jaar ruimschoots overschrijdt. De kandidaat is de huidige voorzitter en was tot december 2020 CEO. Zijn afkoelingsperiode is dus nog niet afgelopen. Het beleid inzake de onafhankelijkheid van commissies kon ook niet worden toegepast omdat de onderneming de toekomstig samenstelling van het Audit, Nomination and Remuneration Committee niet bekendmaakt.
Euronav NV	Governance	Goedkeuring van beloningsbeleid	Voor	Tegen	We stemden tegen omdat het beleid geen duidelijkheid verschaft over de beloning indien de doelstelling precies wordt gehaald. Maximale beloningsniveaus worden bijvoorbeeld openbaar gemaakt, maar de toekenning van extra bonussen tot 100% van het basissalaris is mogelijk. Het relatieve TSR (totaal aandeelhoudersrendement) wordt niet met adequate informatie onderbouwd. Beleggers verwachten in het algemeen nadere informatie over dit kengetal met het oog op de waarborging van de kracht en de reikwijdte van de vaststelling van doelen. Hoewel we onderkennen dat de onderneming in een cyclische industrie actief is, lijkt het langetermijnbeloningsplan veeleer een reeks van drie eenjarige beloningsplannen (waarbij de jaarlijkse prestaties worden gemeten) in plaats van een voortschrijdend driejarig plan.
Euronext NV	Governance	Goedkeuring van remuneratierapport	Voor	Tegen	We stemden tegen omdat de RvC een extra bonus in aandelen aan de CEO wilde toekennen in verband met de acquisitie van Borsa Italiana. Deze transactie was op het moment van de stemming nog niet voltooid. Eenmalige discretionaire beloning wordt in het algemeen als negatief beschouwd. De onderneming heeft niet aangetoond dat het beloningspakket zonder deze extra bonus onacceptabel of oneerlijk is of hoe deze bonus op lange termijn in het belang van de onderneming is en aan wettelijke eisen voldoet. De informatieverstrekking over langetermijnbeloning is ondermaats: in tegenstelling tot wat in de markt gebruikelijk is, verstrekt de onderneming geen gegevens over prestaties en uitkeringen voor de meest recente prestatiecyclus (2018-2020).

<i>ONDERNEMING</i>	<i>THEMA</i>	<i>ONDERWERP</i>	<i>STEMAANBEVELING MANAGEMENT</i>	<i>STEMGEDRAG KEMPEN</i>	<i>UITKOMST / ARGUMENTATIE</i>
Fabege AB	Governance	Herbenoeming van Mats Qviberg als commissaris	Voor	Tegen	We stemden tegen omdat de kandidaat een niet-afhankelijk commissaris is (op grond van zijn te lange zittingsperiode) en minder dan de helft van de leden van de RvC onafhankelijk is. De kandidaat heeft naar onze mening ook te veel commissariaten.
Fabege AB	Governance	Benoeming van Stina Lindh Hok als nieuwe commissaris	Voor	Tegen	We stemden tegen het voorstel omdat de kandidaat een niet-afhankelijk commissaris is en minder dan de helft van de leden van de RvC onafhankelijk is.
Fabege AB	Governance	Goedkeuring van remuneratierapport	Voor	Tegen	We stemden tegen het voorstel omdat het remuneratierapport niet aan de marktnormen voldoet, in het bijzonder niet ten aanzien van de informatieverschaffing over de prestatiecriteria voor het merendeel van de variabele beloning.
First Solar, Inc.	Maatschappij	Rapport over diversiteit van RvC	Tegen	Voor	We stemden voor dit besluit omdat de criteria die de onderneming hanteert voor de benoeming van commissarissen, niet specifiek de diversiteit van groepen voorgedragen kandidaten waarborgen. Dit is des te meer een punt van zorg omdat de huidige RvC geen diversiteit naar ras of etniciteit kent.
Flow Traders NV	Governance	Goedkeuring van remuneratierapport	Voor	Tegen	In het remuneratierapport 2020 ontbreken bijzonderheden over hoe bestuursleden in verhouding tot hun KPI's hebben gepresteerd, terwijl de weging van afzonderlijke KPI's en de relatie tussen prestatie en daadwerkelijk variabel beloningspakket evenmin worden vermeld.
ForFarmers NV	Governance	Goedkeuring van remuneratierapport	Voor	Tegen	We stemden tegen het voorstel omdat de geleverde prestaties naar onze mening de toekenning van bonussen niet rechtvaardigden. De overdracht van werkzaamheden door de CFO aan een opvolger wordt volgens ons gedekt door het basissalaris zodat aanvullende beloning niet nodig is. De trackrecord van de onderneming op het vlak van fusies en overnames vormde op dat moment evenmin aanleiding voor de betaling van bonussen.
Fugro NV	Governance	Goedkeuring van remuneratierapport	Voor	Tegen	We stemden tegen het voorstel omdat de onderneming een aanzienlijke uitkering onder het kortetermijnbeloningsplan verrichtte, ondanks het feit dat het personeelsbestand met circa 10% werd ingekrompen, de onderneming € 14,9 miljoen aan staatssteun ontving en het kapitaal met de steun van investeerders diverse malen werd verhoogd.

<i>ONDERNEMING</i>	<i>THEMA</i>	<i>ONDERWERP</i>	<i>STEMAANBEVELING MANAGEMENT</i>	<i>STEMGEDRAG KEMPEN</i>	<i>UITKOMST / ARGUMENTATIE</i>
Fujitec Co., Ltd.	Governance	Benoeming van Takao Okada, Takashi Asano, Masashi Tsuchihata, Nobuki Sugita, Shigeru Yamazoe, Kunio Endo, Keiko Yamahira en Takakazu Uchiyama als commissaris	Voor	Tegen	We stemden tegen de benoeming omdat onvoldoende vooruitgang is geboekt op het gebied van ondernemingsbestuur en kapitaalallocatie, die onderwerp van ons engagement zijn.
Gilead Sciences, Inc.	Governance	Benoeming van Harish Manwani als commissaris	Voor	Tegen	We stemden tegen omdat de kandidaat naar onze mening te veel commissariaten heeft.
Heijmans NV	Governance	Machtiging van Raad van Bestuur tot uitgifte van aandelen met uitsluiting van voorkeursrechten	Voor	Tegen	We stemden tegen dit voorstel omdat het niet in overeenstemming is met gebruikelijke waarborgen ten aanzien van de omvang van emissies (de Raad van Bestuur zou aandelen kunnen uitgeven tot 20% van het geplaatste aandelenkapitaal).
ING Groep NV	Governance	Goedkeuring van limietverhoging voor verhouding tussen vaste en variabele beloningscomponenten	Voor	Tegen	We stemden tegen het voorstel omdat het maximum percentage van de variabele beloning ten opzichte van de vaste beloning hoger dan 100% is. We namen er kennis van dat het totaal aantal medewerkers aan wie in een prestatiejaar een variabele beloning van meer dan 100% (maar niet meer dan 200%) kan worden toegekend, niet meer dan 1% uitmaakt van de ING-medewerkers die buiten de Europese Economische Ruimte werkzaam zijn. Een hoger percentage aan variabele beloning mag geen beperking vormen voor de mogelijkheid van ING om haar kapitaalpositie te versterken.
LG Corp.	Governance	Goedkeuring van overeenkomst tot afsplitsing	Voor	Tegen	We stemden tegen de voorgenomen afsplitsing omdat een deugdelijke onderbouwing van de transactie ontbreekt en hierdoor de meest acute kwesties inzake het kapitaalbeheer en de fors lagere beurkoers versus de intrinsieke waarde niet worden aangepakt.
London Stock Exchange Group Plc	Governance	Goedkeuring van remuneratierapport	Voor	Onthouding	We onderkennen de groei van de onderneming en de complexiteit van het bestuur, maar zouden graag zien dat het salaris gefaseerd wordt verhoogd en willen afwachten of de acquisitie van Refinitiv uitpakt zoals de CEO aangaf (in 2021).

<i>ONDERNEMING</i>	<i>THEMA</i>	<i>ONDERWERP</i>	<i>STEMAANBEVELING MANAGEMENT</i>	<i>STEMGEDRAG KEMPEN</i>	<i>UITKOMST / ARGUMENTATIE</i>
Mastercard Incorporated	Governance	Adviesstem inzake beloning van genoemde bestuurders	Voor	Tegen	We stemden tegen dit voorstel vanwege significante zorgen rond Covid-gerelateerde aanpassingen in beloning. De prestatiedoelen voor de jaarlijkse bonus en de aan de cyclus 2018 gerelateerde prestatieaandelen werden bijgesteld. Onder beide regelingen zou toekenning oorspronkelijk al plaatsvinden als het doel niet werd gehaald, maar dit werd gewijzigd in toekenning als minimaal het doel is gehaald. Hoewel sommige beleggers zich ten aanzien van aanpassingen in kortetermijnbeloning tot op bepaalde hoogte flexibel opstelden, werden de aanpassingen in aandelenregelingen met vaste toekenningscyclus niet als een passende reactie op Covid-gerelateerde verstoringen gezien.
Merck & Co., Inc.	Maatschappij	Rapport over toegang tot Covid-19-producten	Tegen	Voor	We stemden voor dit voorstel omdat informatie over of en hoe publieke gelden de prijsstelling van en toegang tot geneesmiddelen beïnvloeden, aandeelhouders in staat zou stellen om zich een oordeel te vormen over het beheer van risico's door de onderneming indien indicaties worden goedgekeurd.
MERLIN Properties SOCIMI SA	Governance	Machtiging van vennootschap om BAVA uit te schrijven met oproepingstermijn van 15 dagen	Voor	Tegen	Kempen stemt tegen voorstellen om een Bijzondere Algemene Vergadering van Aandeelhouders (BAVA) uit te schrijven met een oproepingstermijn van 15 dagen.
Microsoft Corporation	Maatschappij	Rapport over loonongelijkheid man/vrouw en op basis van ras	Tegen	Voor	We stemden voor dit voorstel, omdat aandeelhouders baat kunnen hebben bij cijfers over het mediane loonverschil. Ze kunnen dan de vooruitgang die de onderneming met haar initiatieven op het vlak van diversiteit en inclusie boekt, meten en vergelijken.
Microsoft Corporation	Maatschappij	Rapport over effectiviteit van beleid inzake seksuele intimidatie op het werk	Tegen	Voor	We stemden voor het voorstel vanwege mogelijke controverses met betrekking tot seksuele intimidatie op het werk en discriminatie op basis van geslacht. Aanvullende informatie over de effectiviteit en implementatie van dergelijk beleid zou aandeelhouders in staat stellen om beter te beoordelen hoe de onderneming deze risico's benadert.
Microsoft Corporation	Maatschappij	Rapport over stroomlijning van lobbyactiviteiten met concernbeleid	Tegen	Voor	We stemden voor het voorstel omdat een rapport over de verenigbaarheid van de publieke positie van de onderneming met lobbyactiviteiten van politieke partners aandeelhouders essentiële informatie zou verschaffen over reputatierisico's die uit publiciteit rond vermeende onregelmatigheden kunnen voortvloeien.

ONDERNEMING	THEMA	ONDERWERP	STEMAANBEVELING MANAGEMENT	STEMGEDRAG KEMPEN	UITKOMST / ARGUMENTATIE
NN Group NV	Governance	Goedkeuring van limietverhoging voor verhouding tussen vaste en variabele beloningscomponenten	Voor	Tegen	We stemden tegen omdat het maximum percentage van de variabele beloning ten opzichte van de vaste beloning hoger is dan 100% (namelijk 200%). We onderkennen dat dit maximum slechts geldt voor een aantal hogere functies (bij NN Investment Partners buiten de Europese Economische Ruimte, hoofdzakelijk in de VS, Azië en het VK) en is bedoeld om medewerkers aan te trekken, te motiveren en te behouden door middel van een concurrerend beloningspakket. Er zijn geen tekenen die op buitensporige beloning wijzen.
NSI NV	Governance	Goedkeuring van remuneratierapport	Voor	Tegen	We stemden tegen omdat uit het voorgestelde remuneratierapport blijkt dat het langetermijnbeloningsplan niet voorziet in een aanhoudperiode na definitieve toekenning. Hierdoor kunnen prestatie aandelen korter dan vijf jaar worden aangehouden.
Orange SA	Governance	Goedkeuring van beloningsbeleid voor voorzitter en CEO	Voor	Tegen	We stemden tegen het beloningsbeleid omdat een clawback-mechanisme ontbreekt.
Orange SA	Governance	Machtiging van bestuur tot verhoging van kapitaal	Voor	Tegen	Het volledige voorstel luidde: Machtiging van bestuur tot verhoging van kapitaal bij extra vraag in verband met delegatie van bevoegdheden zoals ter stemming voorgelegd aan aandeelhouders ten aanzien van punten 19-25. We stemden tegen omdat tijdens een overnameperiode de kapitaalverhoging benut zou kunnen worden. We stemden tegen beschermingsconstructies tegen overnames.
Power Corporation of Canada	Governance	Benoeming van Siim A. Vanaselja als commissaris	Voor	Onthouding	We stemden tegen omdat de kandidaat naar onze mening te veel commissariaten heeft.
Royal Dutch Shell Plc	Milieu	Goedkeuring van strategie voor energietransitie en verzoek om doelen voor uitstoot van broeikasgas te bepalen en te publiceren	Voor en tegen	Onthouding	We onthielden ons om de volgende redenen van stemming. Shell is bereid om doelen voor de korte, middellange en lange termijn te bepalen en heeft zich ertoe gecommitteerd om in 2050 een emissieneutrale energiemaatschappij te zijn. We zouden graag zien dat Shell meer duidelijkheid verschaft over het traject tot 2030, bijvoorbeeld informatie over absolute uitstoot, plannen voor vermindering van scope 3-emissies (onder meer omslag van CO ₂ -intensieve naar CO ₂ -arme producten) en tot slot de decarbonisatiestrategie en het investeringsprogramma (inclusief koppeling van CO ₂ -raamwerk aan eigen CO ₂ -doelen). Omdat er nog geen methode bestaat, hebben sectorgenoten (BP en Equinor) absolute doelen voor hun upstreamactiviteiten bepaald. Duidelijkheid is gewenst over de afhankelijkheid van de aankoop van emissierechten (compensatie voor afvang en opslag van CO ₂ (CCS)) en natuurgebaseerde oplossingen (NBS): de onzekerheid is immers vrij groot omdat hiervoor nog geen markt bestaat en de ambities hoog zijn. Dit alles afwegende komen we tot de conclusie dat Shell weliswaar goede stappen heeft gezet, maar dat belangrijke vervolgstappen nodig zijn, in het bijzonder voor de periode tot 2030.

<i>ONDERNEMING</i>	<i>THEMA</i>	<i>ONDERWERP</i>	<i>STEMAANBEVELING MANAGEMENT</i>	<i>STEMGEDRAG KEMPEN</i>	<i>UITKOMST / ARGUMENTATIE</i>
Samsung Electronics Co., Ltd.	Governance	Benoeming van Byung-gook Park, Sun-uk Kim en Jeong Kim als onafhankelijk commissaris	Voor	Tegen	We stemden tegen de benoeming van de zittende commissarissen Byung-gook Park, Jeong Kim en Sun-uk Kim omdat ze hebben verzuimd om veroordeelde leden uit de RvC te verwijderen. Deze nalatigheid vormt een tekortkoming van materieel belang in governance en toezicht.
Sempra Energy	Maatschappij	Rapport over klimaatlobby conform Klimaatakkoord van Parijs	Voor	Voor	We stemden voor het voorstel omdat de onderneming en haar aandeelhouders vermoedelijk baat hebben bij een evaluatie in hoeverre lobbyactiviteiten van de onderneming en brancheverenigingen in overeenstemming zijn met het Klimaatakkoord van Parijs, in het bijzonder gezien de toenemende risico's voor de onderneming met betrekking tot klimaatverandering.
Sumitomo Mitsui Financial Group, Inc.	Governance	Statutenwijziging om vergaderingen van aandeelhouders uitsluitend virtueel te houden	Voor	Tegen	We stemden tegen omdat Japanse ondernemingen op grond van een tijdelijke ontheffing (dus zonder statutenwijziging) nu al gedurende een periode van twee jaar vergaderingen van aandeelhouders virtueel kunnen houden. Bij aanname van het voorstel zou de onderneming bevoegd zijn om vergaderingen permanent virtueel te houden, zonder aandeelhouders hierover nog te hoeven raadplegen, ook niet nadat de huidige gezondheidscrisis voorbij is. De voorgestelde tekst van de statuten vermeldt niet de situaties waarin vergaderingen virtueel worden gehouden. Dit roept zorgen op over een mogelijke belemmering van een zinvolle gedachtewisseling tussen de onderneming en aandeelhouders, in het bijzonder in controversiële situaties, bijvoorbeeld wanneer aandeelhouders voorstellen indienen, een gevecht om volmachten ontstaat of de onderneming in een schandaal verwickeld raakt.
Taiwan Semiconductor Manufacturing Co., Ltd.	Governance	Benoeming van Mark Liu, aandeelhouder nr. 10758, als niet-onafhankelijk commissaris	Voor	Onthouding	We onthielden ons van stemming omdat de voorzitter een voormalig uitvoerend bestuurder is en dus als niet-onafhankelijk moet worden aangemerkt. We zijn sterk voorstander van een onafhankelijke voorzitter, tenzij er goede argumenten zijn om een voormalig CEO als voorzitter te benoemen.
The Southern Company	Governance	Benoeming van Thomas A. Fanning als commissaris	Voor	Tegen	We stemden tegen omdat de kandidaat de functies van voorzitter en CEO combineert en de RvC geen onafhankelijke voorzitter heeft benoemd.

<i>ONDERNEMING</i>	<i>THEMA</i>	<i>ONDERWERP</i>	<i>STEMAANBEVELING MANAGEMENT</i>	<i>STEMGEDRAG KEMPEN</i>	<i>UITKOMST / ARGUMENTATIE</i>
Total SE	Milieu	Goedkeuring van beleid inzake duurzame ontwikkeling en energietransitie	Voor	Onthouding	We hebben ons om de volgende redenen onthouden van stemming. Total heeft goede stappen gezet op weg naar netto nul uitstoot in 2050 door doelen voor de korte, middellange en lange termijn te bepalen en een gedetailleerd energietransitieprogramma vast te stellen. We zouden echter graag meer duidelijkheid krijgen over de doelen voor 2030 en het 1,5 O-scenario, de decarbonisatiestrategie en het investeringsprogramma (inclusief koppeling van CO ₂ -raamwerk aan eigen CO ₂ -doelen). Omdat er nog geen methode bestaat, hebben sectorgenoten (BP en Equinor) absolute doelen voor hun upstreamactiviteiten bepaald. Total heeft in vergelijking met Shell veel minder vooruitgang geboekt met de verwezenlijking van haar emissiedoelen, maar loopt voor op Shell op het gebied van productmix en hernieuwbare energie.
TripAdvisor, Inc.	Governance	Adviesstem inzake beloning van genoemde bestuurders	Voor	Tegen	We stemden tegen het beloningspakket voor bestuurders om een aantal redenen: een clawback-mechanisme ontbreekt, de prestatiecriteria voor het kortetermijnbeloningsplan zijn niet bekend en de periodes voor definitieve toekenning van aandelenplannen zijn van vier in twee jaar gewijzigd.
Union Pacific Corporation	Milieu	Jaarlijkse stemming en rapport over klimaatverandering	Tegen	Onthouding	We hebben ons onthouden van stemming. We zijn voorstander van een betere rapportage over de aanpak van klimaatrisico's. In dat geval zouden een 'voor' stem gerechtvaardigd zijn. De deadline van 60 dagen vinden we voor een weloverwogen strategie echter te kort. We willen goede klimaatbesluiten niet belemmeren / ontmoedigen en zijn het eens met het principe maar niet met de deadline. Om deze reden willen we noch voor noch tegen stemmen.
Valeo SA	Governance	Goedkeuring van beloningsbeleid voor voorzitter en CEO	Voor	Tegen	We stemden tegen het beloningsbeleid omdat een clawback-mechanisme ontbreekt.
VINCI SA	Governance	Goedkeuring van beloningsbeleid voor Xavier Huillard, voorzitter en CEO	Voor	Tegen	We stemden tegen het beloningsbeleid omdat een clawback-mechanisme ontbreekt.

BIJLAGE II

OESO RBC-gerelateerde engagementlijst

Deze tabel toont onze belangrijkste engagements in 2021 over thema's die onder de OESO Responsible Business Conduct (RBC) Guidelines vallen. Het gaat om engagements over daadwerkelijke en/of potentiële negatieve gevolgen en hoe deze gevolgen worden beperkt. De tabel geeft geen volledig overzicht van al onze engagements inzake OESO RBC-gerelateerde thema's.

OESO RBC-THEMA	ONDER-NEMING	LAND	SECTOR	POTENTIËLE / DAADWERKELIJKE GEVOLGEN	MIJLPAAL	VRAAGSTUK	ENGAGEMENTRESULTATEN
MAATSCHAPPIJ / MENSENRECHTEN	Abercrombie & Fitch Co.	VS	Kleding	Potentieel		Voortgezette dialoog met A&F over de aanpak van maatschappelijke kwesties en de betaling van leefbaar loon in de toeleveringsketen.	We voerden een dialoog met de onderneming over de betaling van leefbaar loon. Inmiddels heeft A&F leefbaar loon in haar gedragscode voor leveranciers opgenomen. A&F heeft een SVP ESG aangetrokken; deze is verantwoordelijk voor de aansturing van de functies voor duurzaamheid, gemeenschapszin en inclusie & diversiteit. A&F wil deze doorlopende initiatieven verbreden en de ESG-strategie in haar bedrijfsactiviteiten verankeren.
	Atlantia	Italië	Infrastructuur	Daadwerkelijk		Atlantia is een Italiaanse holding die actief is in de infrastructuursector, onder meer autowegen, luchthaveninfrastructuur en transportdiensten. In augustus 2018 stortte de Morandi-brug in Genua in. Deze brug maakte deel uit van een tolweg die werd geëxploiteerd door Autostrade per L'Italia (Autostrade), waarin Atlantia een meerderheidsbelang heeft. Bij het ongeval kwamen 43 mensen om het leven. Om verbeteringen tot stand te brengen en toekomstige problemen te voorkomen, gingen we de dialoog met de onderneming aan.	In de zomer van 2020 werd de brug voltooid. Om problemen in de toekomst te voorkomen, heeft Atlantia een meetbaar en controleerbaar structureel programma opgesteld en openbaar gemaakt. Atlantia is afhankelijk van, en nog in onderhandeling met, de overheid. Het programma is effectief gebleken; gedurende minstens één jaar na opstelling van het programma hebben zich geen ongelukken van wezenlijk belang voorgedaan. Voor de periode 2021 – 2023 heeft Atlantia een uitgebreide routekaart voor duurzame ontwikkeling gepubliceerd. Tot de onderwerpen behoren lokale gemeenschappen, klimaatverandering, ondernemingsbestuur en andere belangrijke duurzaamheidsthema's.

OESO RBC- THEMA	ONDER- NEMING	LAND	SECTOR	POTENTIËLE / DAADWERKELIJKE GEVOLGEN		MIJLPAAL	VRAAGSTUK	ENGAGEMENTRESULTATEN
MAATSCHAPPIJ / MENSENRECHTEN	VINCI SA	Frankrijk	Bouw	Daadwerkelijk			Vinci is een infrastructuurbedrijf dat zich hoofdzakelijk met de aanleg van wegen en metro's bezighoudt en ook in Qatar actief is. Hoewel Vinci niet reeds stadions voor het wereldkampioenschap voetbal 2022 bouwt, is zij wel bij de aanleg van de daarvoor benodigde infrastructuur betrokken. In 2018 spande Sherpa, een Franse ngo, een proces aan vanwege de zware werkomstandigheden voor arbeidsmigranten (moderne slavernij). We hebben overleg gevoerd met Vinci over arbeidsgerelateerde maatregelen en met Amnesty International, Sherpa en BW Int om volledig inzicht in de zorgen rond de activiteiten van Vinci te krijgen.	Om een volledig en gedetailleerd beeld van de beschuldigingen met betrekking tot de activiteiten van Vinci in de regio te krijgen, spraken we met alle kritische stakeholders, onder wie Amnesty International, BWI (internationale federatie van bouwvakbonden), Sherpa en MSCI (aanbieder van ESG-data), en met de onderneming. Na ons overleg met de aanbieder van ESG-data in september 2021 is de controverserating voor Vinci in oktober verhoogd van Watchlist naar Pass. Dit hield verband met de omvang van de impact die na nadere analyse van de controversie van aanzienlijk in beperkt werd gewijzigd. Vinci streeft naar de voortdurende verbetering van processen en omstandigheden met betrekking tot arbeids- en mensenrechten (in Qatar en bij alle bedrijfsonderdelen).
	Coats Group plc	VK	Duurzame consumenten-goederen	Potentieel			Coats Group plc is de grootste fabrikant en distributeur ter wereld van naaigaren en naaibehoeften. We gingen de dialoog met de onderneming aan om beter inzicht in de medewerkersbetrokkenheid in alle groepsonderdelen en toeleveringsketens te verkrijgen en de onderneming ertoe te bewegen om leefbaar loon onderdeel van haar duurzaamheidsstrategie te maken.	Coats wil blijven werken aan leefbaar loon en de jaarlijkse toetsing van haar personeelsbestand aan de benchmark voor leefbaar loon. De resultaten worden ieder jaar aan het bestuur gepresenteerd en waar nodig worden maatregelen genomen. Coats heeft ook aanzienlijke verdere stappen gezet ter bevordering van de betaling van eerlijk loon. Zo is GSDCost, dat nu ook een 'eerlijk loon'-tool omvat, geïmplementeerd. Zowel merken als leveranciers kunnen deze tool gebruiken om hun samenwerking te verbeteren en een transparantere kostprijsmethode, die rekening met de betaling van leefbaar loon houdt, te creëren. Deze wereldwijde tool voor eerlijk loon combineert internationale productiestandaarden voor specifieke kleding met gedetailleerde gegevens over efficiency van fabrieken, contracturen en eerlijk loon voor het betreffende land. Dankzij deze tool kunnen merken en retailers het snel eens worden over een eerlijk leefbaar loon voor de productie van verschillende soorten kleding in alle fabrieken wereldwijd.

OESO RBC-THEMA	ONDER-NEMING	LAND	SECTOR	POTENTIËLE / DAADWERKELIJKE GEVOLGEN	MIJLPAAL	VRAAGSTUK	ENGAGEMENTRESULTATEN
MAATSCHAPPIJ / MENSENRECHTEN	Nike	VS	Duurzame consumenten-goederen	Potentieel		Nike is wereldleider in sportkleding. Onze dialoog met Nike voeren we in het kader van het Platform Living Wage Financials (PLWF). Een van de door ons aangekaarte kwesties betreft de lancering van de Converse-schoenenlijn. Deze schoenen worden gemaakt van geschoren schapenvel. Dit heeft een negatieve impact op het dierenwelzijn. We zijn met Nike in gesprek om beter inzicht te krijgen in plannen om een verantwoorde inkoop van geschoren schapenvel te waarborgen.	De PLWF-score van Nike voor leefbaar loon is verbeterd van 'beleid in ontwikkeling' naar 'beleid in uitvoering'. De manier waarop Nike op de pandemie reageerde, werd gezien als exemplarisch voor de sector. Nike wil de kracht van sport gebruiken om door het coronavirus getroffen werknemers, gemeenschappen en mensen wereldwijd te steunen. Op een speciale webpagina staan alle maatregelen die de onderneming in reactie op de pandemie heeft genomen. Wij zetten de dialoog met Nike over het gebruik van geschoren schapenvel voort. Nike heeft toegezegd gecertificeerde mulesing-vrije wolvezel te gebruiken. We houden de vinger aan de pols.
	Alphabet	VS	Communicatie-diensten	Potentieel		Alphabet is een in de VS gevestigd technologieconglomeraat. Onze dialoog met deze multinationale onderneming gaat over kwesties op het gebied van mensenrechten.	De onderneming heeft een Human Rights Executive Council (HREC) opgezet om toezicht te houden op en sturing te geven aan het wereldwijde programma voor mensenrechten. Het Audit and Compliance Committee van de Raad van Commissarissen van Alphabet ziet nu ook toe op grotere risicoposities, onder meer op het gebied van gegevensbescherming en -beveiliging, burger- en mensenrechten en duurzaamheid. Het takenpakket van het Audit Committee is verbreed en omvat ook kwesties met betrekking tot duurzaamheidsrisico's.
	H&M	Zweden	Kleding	Potentieel		Dit engagement is onderdeel van een bredere samenwerking met H&M over leefbaar loon.	H&M is een van de toonaangevende ondernemingen die zich inzetten voor de betaling van leefbaar loon in alle bedrijfsonderdelen en door toeleveranciers. Doel van de voortgezette dialoog is waarborgen dat H&M de betaling van leefbaar loon in de toeleveringsketen procesmatig verankert.

OESO RBC- THEMA	ONDER- NEMING	LAND	SECTOR	POTENTIËLE / DAADWERKELIJKE GEVOLGEN	MIJLPAAL	VRAAGSTUK	ENGAGEMENTRESULTATEN
MAATSCHAPPIJ / MENSENRECHTEN	MTN Group	Zuid-Afrika	Tele- communicatie	Daadwerkelijk		MTN is actief in een groot aantal opkomende markten. De naleving van mensenrechten en de bescherming van digitale rechten zijn voor MTN belangrijke onderwerpen. Namens de Investor Alliance on Human Rights voert Kempen de dialoog met de onderneming.	MTN publiceerde onlangs een herzien beleid inzake mensenrechten en digitale rechten en bracht tot ons genoeg voor het eerst een Transparantieverlag uit. Dit verslag werd ook door ngo's en andere belangrijke stakeholders goed ontvangen. Met het verslag verbeterde MTN de transparantie over hoe zij de naleving van mensenrechten benadert en met gebruikersgegevens en verzoeken van overheden omgaat. In september 2021 had Kempen een vervolgggesprek over de behaalde resultaten. Ondanks grote vooruitgang is er ruimte voor verbetering. De onderneming zal in het volgende transparantieverlag haar rapportage van verzoeken om uitschakeling van het netwerk verbeteren en in de toekomst rekening houden met de standaarden van het Global Network Initiative. Gebruikersgegevens worden transparant gemaakt voor MTN-gebruikers.
	BHP	Australië	Mijnbouw	Daadwerkelijk		In 2015 brak de Fundão-dam, die door Samarco, een joint venture van BHP en Vale, werd geëxploiteerd. Dit kostte 19 mensenlevens en had een verwoestende uitwerking op het milieu en de lokale gemeenschappen. Vijf jaar later was er al veel gedaan om de slachtoffers van de ramp schadeloos te stellen.	BHP heeft een groot aantal initiatieven genomen voor verder herstel van de schade en het leed. Ondanks positieve engagement in 2020 publiceerde de VN een rapport waarin nogal wat kritiek werd geuit op de vooruitgang en het herstel van schade en leed. In een vervolgggesprek dat we in 2021 hadden, onderkende BHP de negatieve bevindingen van het VN-rapport, maar de onderneming tekende hierbij wel aan dat de werkzaamheden van de Renova Foundation waren belemmerd door de covid-19-pandemie. Momenteel werken circa 6.000 mensen bij deze stichting. De bouw van woningen, het herstel van milieuschade en de opheffing van visverboden vergen tijd. Op klimaatgebied neemt BHP nieuwe initiatieven om haar klimaatstrategie te implementeren en haar doelstellingen voor vermindering van emissies te realiseren.

OESO RBC-THEMA	ONDER-NEMING	LAND	SECTOR	POTENTIËLE / DAADWERKELIJKE GEVOLGEN	MIJLPAAL	VRAAGSTUK	ENGAGEMENTRESULTATEN
MILIEU / KLIMAATVERANDERING	Alliance Pharma PLC	VK	Gezondheidszorg	Potentieel	2	Alliance Pharma PLC is een farmaceutische onderneming. We zijn een dialoog aangegaan over de strategie voor klimaatverandering en de invulling van ambities conform het Klimaatakkoord van Parijs, in het bijzonder de meting en rapportage van scope 3-emissies en de vaststelling van CO ₂ -reductiedoelen.	Alliance Pharma PLC onderzoekt of en hoe zij emissieneutraal kan worden, in lijn met de doelen van het Klimaatakkoord van Parijs (inclusief scope 3). Begin dit jaar heeft de Raad van Commissarissen een ESG Committee gevormd; hierdoor heeft ESG nu op bestuursniveau prioriteit. De onderneming werkt aan verbetering van de informatieverschaffing over duurzaamheid, in zowel breedte als frequentie.
	Fagron SA	België	Gezondheidszorg	Potentieel	2	Fagron SA richt zich op de optimalisatie en innovatie van farmaceutische bereidingen om de therapeutische reikwijdte van voorschrijvers van geneesmiddelen wereldwijd te vergroten. We voeren met Fagron een dialoog over onder meer het beleid inzake klimaatverandering en de formulering van doelstellingen voor vermindering van de CO ₂ -uitstoot.	De onderneming heeft een ESG-routekaart en doelstellingen voor de vermindering van scope 1- en 2-emissies vastgesteld. In de strategie voor 2022 komen, naast doelstellingen voor beperking van de energie-intensiteit, ook gebruik van hernieuwbare energie, afvalbeheer en emissies in de lucht en de grond aan de orde.
	Iberdrola	Spanje	Nutsvoorzieningen	Daadwerkelijk en potentieel	3	Iberdrola is een multinationale Spaanse elektriciteitsmaatschappij. We zijn een dialoog aangegaan over de strategie voor klimaatverandering en de invulling van ambities conform het Klimaatakkoord van Parijs.	Iberdrola onderkende onze punten inzake klimaatverandering. Dit bood een goed vertrekpunt voor gesprekken in 2021. Hierin kwamen onder meer het toekomstige gebruik van klimaatcompensatie (uitsluitend indien 100% vermindering niet wordt gehaald) en beloning aan de orde. In februari 2021 kondigde Iberdrola een investeringsprogramma van € 150 miljard tot 2030 aan; voor 90% van deze toekomstige investeringen gelden de criteria voor groen investeren zoals vastgelegd in de taxonomie van de Europese Unie. Iberdrola voldeed in 2021 aan een van onze engagementdoelen: in het Duurzaamheidsverslag 2020 is het 1,50 scenario van het Internationaal Energieagentschap (IEA) verwerkt in de klimaatscenioplanning.

OESO RBC- THEMA	ONDER- NEMING	LAND	SECTOR	POTENTIËLE / DAADWERKELIJKE GEVOLGEN		VRAAGSTUK	ENGAGEMENTRESULTATEN
				MIJLPAAL			
MILIEU / KLIMAATVERANDERING	National Grid	VK	Nuts- voorzieningen	Daadwerkelijk en potentieel		National Grid is een multinationale elektriciteits- en gasmaatschappij. We zijn een dialoog aangegaan over de strategie voor klimaatverandering en de invulling van ambities conform het Klimaatakkoord van Parijs.	In juni 2021 spraken we met Paula Reynolds, de nieuwe voorzitter van de Raad van Commissarissen. Bij die gelegenheid introduceerden we Climate Action 100+ en stelden we haar vragen op het gebied van klimaatverandering, onder andere met betrekking tot het beloningsbeleid en de ondernemingsstrategie. De vragen zullen worden voorgelegd aan de voltallige Raad. Naar verwachting wordt het beloningsbeleid aangepast voor klimaatgerelateerde KPI's, maar de tijdlijn is onduidelijk.
	Royal Dutch Shell	Nederland	Energie	Potentieel		Shell is een multinationale olie- en gasmaatschappij. Als wereldwijd actief energieconcern is Shell een van de grootste beursgenoteerde uitstoters van broeikasgas ter wereld. Voor Kempen zijn de plannen van Shell om de CO ₂ -uitstoot te verminderen dan ook van groot belang. De dialoog wordt gevoerd in het kader van de herziene strategie van Shell om in 2050 energie-neutraliteit te bereiken.	In 2021 publiceerde Shell een gedetailleerde strategie voor de energietransitie die ook de absolute uitstoot van broeikasgassen (scope 1, 2 en 3) op lange termijn omvatte. Bovendien scherpte Shell de doelstellingen voor de korte en middellange termijn aan (emissie-intensiteit) en schetste zij in haar update voor de energietransitie een decarbonisatietraject van zes fasen, waaronder de uitbreiding van CO ₂ -arme energieopwekking. Shell heeft voorts toegezegd om kapitaal vrij te maken ter ondersteuning van de transitie naar CO ₂ -arme activiteiten. Bovendien blijft zij conform de aanbevelingen van de TCFD rapporteren. Tot slot heeft Shell de wegging van resultaten op het gebied van energietransitie in de (langetermijn)beloning verhoogd; deze zijn nu gelijk gewogen (20%) met de financiële resultaten.
	TotalEnergies SE	Frankrijk	Energie	Daadwerkelijk en potentieel		TotalEnergies is een multinationale geïntegreerde olie- en gasmaatschappij. We zijn een dialoog aangegaan over de strategie voor klimaatverandering en de invulling van ambities conform het Klimaatakkoord van Parijs.	In de loop van het jaar presenteerde de onderneming een meer gedetailleerd overzicht van investeringen tot 2025 en initiatieven voor decarbonisatie. Dit viel samen met de rebranding naar TotalEnergies. In april 2021 sloten we ons, in de hoedanigheid van ondersteunend belegger, aan bij de dialoog van Climate Action 100+ met TotalEnergies en ondertekenden we de brief die dit beleggerscollectief naar de Raad van Commissarissen stuurde voor de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. In een schriftelijke reactie liet TotalEnergies weten dat de doelstelling voor netto nul uitstoot was herzien en inmiddels alle scope 3-emissies wereldwijd omvatte. Hiervoor hadden we eerder in de dialoog gepleit.

OESO RBC- THEMA	ONDER- NEMING	LAND	SECTOR	POTENTIËLE / DAADWERKELIJKE	MIJLPAAL	VRAAGSTUK	ENGAGEMENTRESULTATEN
				GEVOLGEN			
MILIEU / KLIMAATVERANDERING	Siemens Healthineers AG	Duitsland	Gezondheidszorg	Potentieel		Siemens Healthineers AG produceert medische apparatuur. Waardecreatie op lange termijn vereist naar onze mening zowel financiële als niet-financiële informatie. Dit laat zien hoe belangrijk het is om ESG in ondernemingspraktijken te integreren en daarover te rapporteren. Klimaatverandering is een van de belangrijkste wereldwijde ESG-thema's.	In augustus 2020 liet de onderneming ons weten dat ESG-gerelateerde KPI's zouden worden geformuleerd als onderdeel van het beloningsbeleid. Begin 2021 maakte de onderneming haar duurzaamheidsdoelen bekend voor kwaliteit van leven, CO ₂ -neutraliteit in 2030 en bevordering van diversiteit en inclusie.
	Phillips 66	VS	Energie	Potentieel en daadwerkelijk		Phillips 66 is een multinationalaal energiebedrijf. We zijn een dialoog aangegaan over de strategie voor klimaatverandering en de invulling van ambities conform het Klimaatakkoord van Parijs.	In mei 2021 stemden we voor het door Follow This ingediende aandeelhoudersbesluit om doelstellingen voor vermindering van alle uitstoot (scope 1, 2 en 3) vast te stellen. Van de aandeelhouders steunde 80,28% het besluit. Vervolgens maakte Philips 66 in oktober 2021 plannen bekend om de intensiteit van de emissie van broeikasgassen als gevolg van haar activiteiten en energieproducten tot 2030 te verminderen. De doelstelling is om de intensiteit voor scope 1 en 2 met 30% en voor scope 3 met 15% te verlagen. In december 2021 maakte Philips 66 bekend dat circa 45% van het groeikapitaal in 2022 zal worden benut om emissieverlagende initiatieven te steunen. Eerder in het jaar hadden we met de onderneming over deze onderwerpen gesproken.
	OMV	Oostenrijk	Energie	Potentieel en daadwerkelijk		OMV is een internationale geïntegreerde olie- en gasmaatschappij. We zijn een dialoog aangegaan over de strategie voor klimaatverandering en de invulling van ambities conform het Klimaatakkoord van Parijs.	In augustus 2021 gaf OMV aan dat in het komende jaar de strategie zou worden aangepast. OMV wil omvangrijke en ambitieuze doelstellingen voor vermindering van scope 3-emissies voor de korte, middellange en lange termijn publiceren. Verder liet OMV weten dat in de toekomst de allocatie van kapitaal in lijn met de EU Taxonomieverordening wordt gerapporteerd.

OESO RBC- THEMA	ONDER- NEMING	LAND	SECTOR	POTENTIËLE / DAADWERKELIJKE GEVOLGEN	MIJLPAAL	VRAAGSTUK	ENGAGEMENTRESULTATEN
MILIEU / KLIMAATVERANDERING	Repsol	Spanje	Energie	Potentieel en daadwerkelijk		Repsol is een multinationale geïntegreerde olie- en gasmaatschappij. We zijn een dialoog aangegaan over de strategie voor klimaatverandering en de invulling van ambities conform het Klimaatakkoord van Parijs.	Op de Low Carbon Day in oktober 2021 maakte Repsol bekend dat het traject naar netto nul uitstoot werd versneld en dat de beoogde capaciteit voor de opwekking van hernieuwbare energie en waterstof in 2030 werd verhoogd. Repsol gaf ook aan dat het 1,50 scenario van het Internationaal Energieagentschap (IEA) wordt verwerkt in rapportages die in 2022 worden gepubliceerd. In november 2021 bespraken we met Repsol de nieuwe ontwikkelingen in haar klimaatstrategie, waaronder begrepen maar niet beperkt tot investeringen in CO ₂ -arme initiatieven (verhoogd tot 45% van de kapitaaluitgaven in 2030), scenarioplanning en prijsstelling van CO ₂ -rechten.
	LHC Group	VS	Gezondheids- zorg	Potentieel		We voeren met LHC Group een dialoog over klimaatverandering: meten, rapporteren en doelen stellen om CO ₂ e-intensiteit te verminderen.	De onderneming trok begin 2020 een adviseur aan om ESG-beleid te helpen ontwikkelen en een klimaatroutekaart op te stellen. Eind 2020 bracht LHC Group het eerste ESG-verslag uit. Hierin is een eerste meting voor scope 1- en 2-emissies vastgelegd. Tijdens overleg in het derde kwartaal van 2021 liet Investor Relations van LHC Group weten dat een ESG Raad was ingesteld en dat op de volgende bijeenkomst CO ₂ -doelstellingen zouden worden besproken. Op wetenschap gebaseerde doelen kunnen pas over een paar jaar worden vastgesteld. De focus ligt op scope 1-emissies (hoofzakelijk brandstofverbruik voor thuisvisites door artsen). Deze CO ₂ -doelstellingen worden in het volgende duurzaamheidsverslag gepubliceerd.
	Volkswagen	Duitsland	Automotive	Daadwerkelijk		Volkswagen (VW) heeft de laagste ESG-rating (CCC) en de Fail-status voor de UN Global Compact volgens MSCI ESG. We besloten dat voortzetting van het belang in VW alleen gerechtvaardigd zou zijn indien de onderneming een significante positieve cultuuromslag die integer handelen door werknemers waarborgt, kon aantonen.	We gingen de dialoog met VW aan om beter inzicht in de veranderingen te krijgen. Verbeteringen waren zichtbaar: de focus op integriteit werd aangescherpt in zowel de strategie als de implementatie. Het integriteitsprogramma (Together4Integrity) is een van de ingrijpendste transformatieprocessen in de geschiedenis van VW. De onderneming brengt periodiek verslag uit over de vooruitgang. In april 2021 verhoogde MSCI ESG de rating van CCC naar B en wijzigde Sustainalytics de score van 41 naar 33,6 en in september 2021 naar 29,6 (gemiddeld risico versus sectorgenoten). Het controverseniveau is categorie 3 (Sustainalytics) en oranje (MSCI). Volkswagen Group is weer lid van de UN Global Compact.

OESO RBC- THEMA	ONDER- NEMING	LAND	SECTOR	POTENTIËLE / DAADWERKELIJKE GEVOLGEN		MIJLPAAL	VRAAGSTUK	ENGAGEMENTRESULTATEN
MILIEU / KLIMAATVERANDERING	CEZ as	Tsjechië	Nuts- voorzieningen	Daadwerkelijk en potentieel			CEZ is een energiebedrijf dat ook in de mijnbouw actief is. Voor de opwekking van energie wordt deels ook steenkool gebruikt. Als langetermijnbelegger zijn we geïnteresseerd in de duurzame waarde en prestaties van CEZ en hebben we graag meer inzicht in hoe CEZ met de risico's en kansen van klimaatverandering omgaat.	CEZ heeft doelstellingen voor de korte en middellange termijn geformuleerd en gecommuniceerd en werkt aan een methode om de doelstellingen te verifiëren. De aankondiging door CEZ om de tijdshorizon voor de uitfasering van steenkool tot 2038 in te korten, verwelkomen we. We stimuleren de onderneming om de uitfasering verder te versnellen. In 2021 maakte CEZ een gedetailleerd investerings-programma bekend om de strategische transitie naar CO ₂ -arme energieopwekking te steunen. Eind 2021 committeerde CEZ zich tot TCFD-rapportage. We verwelkomen deze stap en stimuleren CEZ om in de komende jaarverslagcyclus verslag uit te brengen conform de aanbevelingen van TCFD.
	BP PLC	VK	Energie	Daadwerkelijk en potentieel			BP is een van de grootste energiebedrijven en is wereldwijd actief. De onderneming speelt een belangrijke rol in de energietransitie en bij de realisatie van de doelen van het Klimaatakkoord van Parijs.	BP paste haar strategie inzake klimaatverandering in 2020 aan. De onderneming implementeert een investeringskader dat in overeenstemming is met in Parijs afgesproken klimaatdoelen. Hiertoe heeft BP kengetallen en doelstellingen bepaald, onder meer voor vermindering van de uitstoot van broeikasgas (scope 1 en 2). Ook op het vlak van CO ₂ -intensiteit (scope 3) wordt vooruitgang geboekt. De beloning van bestuurders is nu aan klimaatdoelen gekoppeld. Onze dialoog met BP zetten we in 2021 voort om de vooruitgang van de realisatie van de klimaatdoelen te volgen.
	BMW	Duitsland	Automotive	Daadwerkelijk en potentieel	N/A		De auto-industrie staat onder toenemende druk uit meerdere hoeken: striktere emissienormen, veranderende voorkeuren van klanten en productinnovatie. De EU streeft naar een CO ₂ -neutrale economie in 2050. De auto-industrie is een van de sectoren die zich moeten transformeren. De emissie van het BMW-wagenpark is verminderd, maar het gaat niet snel genoeg. In de afgelopen jaren heeft de onderneming haar doelstellingen voor scope 1- en 2-reductie aangescherpt.	Wij hebben over dit onderwerp meermaals met BMW gesproken. Sinds 2006 is de emissie per voertuig al met meer dan 70% verlaagd. BMW wil de emissie (scope 1 en 2) tot 2030 met nog eens 80% ten opzichte van 2019 verlagen. De CO ₂ -emissie bedraagt dan minder dan 10% van het niveau van 2006. Dit moet hoofdzakelijk komen uit het productieproces, dat circa 90% van de scope 1- en 2-emissies van BMW veroorzaakt. Kempen is als beleggingsinstelling aangesloten bij Climate Action 100+. Volgens dit initiatief voldoet BMW aan de meeste criteria voor vermindering van de scope 1- en 2-emissie.

Colofon

DIT JAARVERSLAG IS EEN UITGAVE VAN KEMPEN CAPITAL MANAGEMENT N.V.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:

Eszter Vitorino
*Lead Expert, Sustainability Advisory,
Van Lanschot Kempen*

Kempen Capital Management
t.a.v. Team verantwoord beleggen
Postbus 75666
1070 AR Amsterdam

MEDEWERKERS

Eszter Vitorino, Danny Dekker, Plamen Gargov,
Kirsten Hertog, Bas Haasnoot, Lars Dijkstra,
Hanieh Karimipour, Cynthia Mezach, Anne Crijns,
Audrey Covey, Johan van der Lugt,
Janine Whittington

ART DIRECTION/VORMGEVING

Henrike Beukema, Dieke Hameeteman

VERTALING/REDACTIE

ESG Communications
Michel Voeten, Margriet Kroes

Kempen Capital Management N.V. (Kempen) heeft een vergunning als beheerder van verschillende UCITS en AIF's en is geautoriseerd om beleggingsdiensten te leveren en staat als zodanig onder toezicht van de Autoriteit Financiële Markten.

Als beheerder van beleggingsfondsen ('asset manager') kan KCM posities opbouwen in financiële instrumenten uitgegeven door de in dit document genoemde vennootschap en ze kan op elk door haar geschikt geacht tijdstip aan- en verkooptransacties uitvoeren. Dit document wordt u slechts ter informatie aangeboden en biedt onvoldoende informatie om een beleggingsbeslissing te kunnen nemen. Dit document bevat geen beleggingsadvies, geen beleggingsaanbeveling, geen research, noch een uitnodiging tot koop of verkoop van enig financieel instrument, en mag dan ook niet als zodanig geïnterpreteerd worden. De hierin opgenomen visie is onze visie per de datum van dit document en deze kan, zonder voorafgaande mededeling, onderhevig zijn aan wijzigingen. KCM heeft geen verplichting om de inhoud van dit document actueel te houden. Dit document is gebaseerd op informatie die wij betrouwbaar achten maar KCM geeft geen garantie noch is zij aansprakelijk voor de juistheid van de hierin opgenomen gegevens. Dit document is onafhankelijk van de hierin genoemde vennootschap opgesteld.

**VAN LANSCHOT
KEMPEN**

Kempen